



OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1913.

VABILO NA JEDNOTIN DAN NA CHISHOLMU

Chisholm, Minn.—Dne 31. avgusta je bila sklicana seja društvenih uradnikov naše Jednote iz železnega okrožja v Eveleth, Minn. Na isti je bilo sklenjeno, da vsa društva skupno praznujemo srebrni jubilej mladinskega oddelka naše Jednote. Nadalje se je na seji sklenilo, da se ta slavnost obhaja na Chisholmu, Minn., dne 26. oktobra. Te slavnosti se bo udeležilo več glavnih uradnikov, seveda ne bo manjkalo našega glavnega predsednika sobrata John Germa.

Program tega Jednotinega dneva bo približno sledeči:
Ob 8:15 se domača društva udeležijo korporativno sv. maše; popoldne ob 2. uri bo v Mestni dvorani petje, godba in predvajala se bo tudi neka živa slika.

Zvečer ob 6. uri se prične slavnostni banket, kjer bo slavnostni govornik eden izmed navzočih glavnih uradnikov.

Vstopnina za popoldne je prosta. Natančen program bo še pravočasno objavljen v Glasilu.

Ze sedaj se apelira na vsa krajevna društva KSKJ na Železnem okrožju, da se te prireditve polnoštevilno udeležijo. Ravno tako se prosi in vabi tudi druge rojake in rojakinje, da nas ta dan mnogoštevilno posetijo, kar jim ne bo žal.

Torej na svidenje dne 26. oktobra na Chisholmu!

Odbor.

POZIV NA PROTESTNI SHOD

Adolf Hitler in njegove nazijske bande niso zadovoljne z okupacijo skoro vseh malih, nekdanj svobodnih evropskih držav, katere so zavzeli potom terorja, umorov, pobojev, ni jim dovolj, da so že na milijone mirnih in nedolžnih ljudi, žena in otročičev poslali v koncentracijske taborje, kjer so na nemilost izpostavljeni gladi in nepopisnemu trpljenju. Naciji potom njih "novačreda" v Evropi izvajajo vsak dan nove, v nebo kričeče zločine nad podjarmljenimi narodi. Svetovna zgodovina še ne pozna enakih zločinov, nikdar še nismo čuli o takih zločinah nad podjarmljenim narodom, enakim dandanes.

V sedanjih časih se ti zločini množijo vsak dan, posebno preganjanje v okupiranih slovanskih državah so na dnevnem redu; umori, poboji in mučenje naših ljudi, v naših rojstnih krajih so strahoviti. Mesta, vasi, cerkve, šole, žene, dekleta, nedolžni otroci, nič tem teroristom ni svetega!

Vsled tega vnebovpijočega zločina, katerega Hitlerjevi naciji in Mussolinijevi fašisti izvajajo nad narodom, katerega so podjarmili in okupirali našo državo, spodaj podpisani odbor poziva na veliki protestni shod, katerega bomo imeli v soboto zvečer ob 8. uri, dne 18. oktobra, 1941 v Carnegie Music Hall, Federal in Ohio Sts., N. S. Pittsburgh, Pa., na katerega vabimo vse Slovence, Hrvate in Srbe sploh vse Jugoslovane iz mesta Pittsburgha in okolice, da javno obsodimo najstrašnejše, najbolj krvočno zločine, kateri se izvajajo nad našimi krvnimi brati in sestrami onostran oceana v naši stari domovini.

Začetek shoda točno ob 8. uri.

Sklicatelji shoda:

Ivan D. Butkovich, Simo Vrlinić, Vinko Vuc, N. J. Vurdelja, Ivan Kovač, M. D. Trbuhović, Kostjo Unković, John A. Dečman, Stevan Dedier, J. Minerić.

Vljudno prosimo vse slovenske liste, da ta poziv ponatisnejo.

SRBSKI ČETAŠI DRŽE 650 NEMCEV

New York, 4. oktobra.—Radio iz Londona je danes poročal, da so jugoslovanski četaši ujeli 650 nemških vojakov, med njimi 50 častnikov. Potem so pa poslali pismo nemški oblasti, v katerem grozijo, da bodo vse te vojake pobili, ako bodo Nemci še nadalje streljali talce (poroke), ki jih imajo ujele.

Nemška mehanizirana divizija, ki šteje okrog 12,000 mož in katero spremlja tudi letalstvo, se pomika proti Beogradu, da zatre upore in sabotažo četašev proti nemški oblasti. Poročilo je bilo uradno potrjeno v Berlinu. Nemški bombniki so že bombardirali srbske vasi Leskovac in Nišumka.

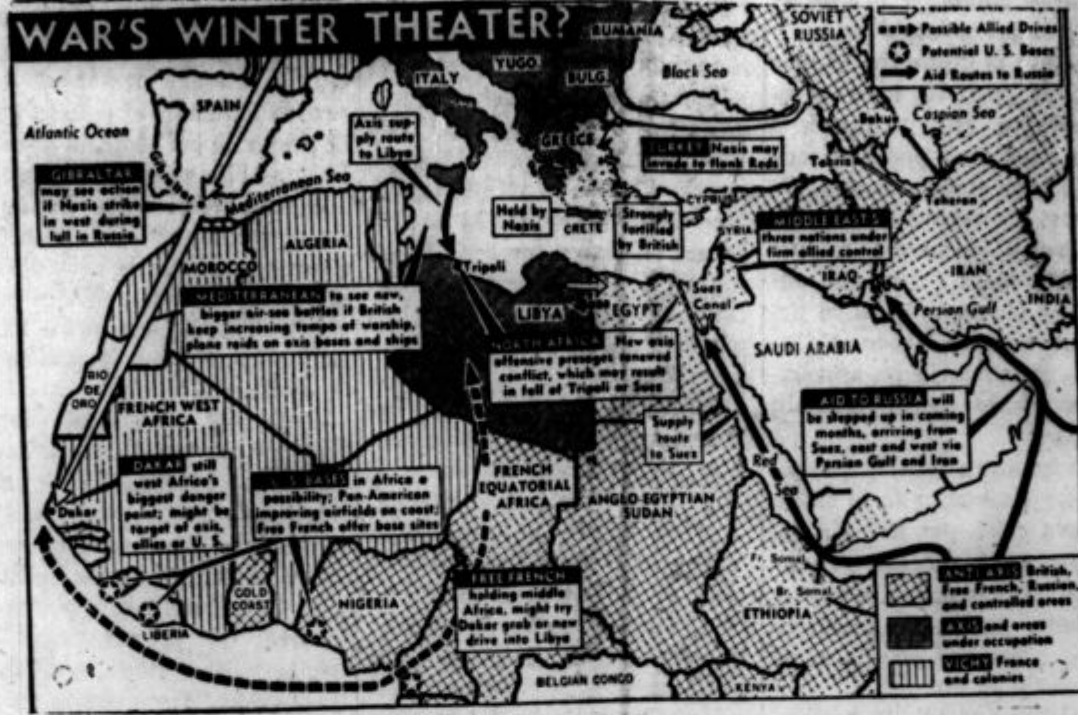
V istem času se poroča tudi o vstaji v Grčiji, oziroma v grški Macedoniji, katero je okupirala Bolgarija. Devetnajst bolgarskih orožnikov je bilo ubitih, ko so hoteli v raznih grških vaseh zadržati vstajo. Več sto Grkov je udarilo preko reke Struma, da bi zasedli vas Dramo, toda so jih Bolgari odbili.

Grki so bili oboroženi s strojnimi puškami.

Pri Oberovacu v centralni Srbiji je prišlo do boja med 12,000 mož broječo armado četašev in rednimi vojaki generala Nedica. Po kratki pa toliko bolj vroči bitki, so morali redni vojaki zapustiti mesto. Vstahi so držali mesto 48 ur, dokler ni prišla na pomoč nemška vojska. Nemci so namerili na mesto topovski ogenj, nakar so se rebeli umaknili v bližnje gozdove.

Ruski bombniki v Jugoslaviji
Bern, Švica, 5. oktobra.—Radio iz Moskve danes poroča, da je dospelo gotovo število bombnikov v Jugoslavijo, da pomagajo upornikom. Nemci so izvedli več zračnih napadov po uporni Hercegovini, toda niso napravili dosti škode.

Upor v Jugoslaviji se veča
Po raznih krajih širom Jugoslavije se upor domačinov vedno veča. Tako je tudi pri Kranju na Gorenjskem 450 močnja uporniška četa napadla Nem-



Približuje se zima in vsled tega se bo najbrže vojna pomaknila bolj proti jugu. Gornja slika nam kaže načrt za vojne operacije v Sredozemlju tekem te zime.

SODNIK BRANDEIS UMRL

Washington, D. C. 5. oktobra.—Danes je tukaj na svojem domu umrl upokojeni član najvišjega zveznega sodišča Louis D. Brandeis v starosti 84 let. Pokojnik je bil imenovan v ta urad leta 1916 po bivšem predsedniku Wilsonu, iz urada je pa vsled starosti stopil 13. februarja, 1939. Rodil se je v državi Wentucky, njegovi starši so bili judovske vere, tako tudi on, toda bil je jako skušen in pravičen sodnik.

GENERALOVA ŽENA PONESRECENA

Camp Shelby, Miss., 6. oktobra.—Danes je nastal v leseni hiši generala Ellerbe W. Carterja požar, ki je kmalu vse poslopje uničil. General se je še pravočasno rešil, toda njegova žena se je pa vsled dima zadušila, da so isto ognjegasci mrtvo in zelo obžgano potegnili iz hiše. General Carter je poveljnik 38 divizije pri 63. poljski artileriji.

NEMCI NA POLJSKIH FARMAH

London, (ONA)—Berlinsko časopisje poroča, da namerava vlada naseliti na 25,000 farmah istočne Poljske samo nemške poljedelce, Poljake se bo pa preselilo v druge kraje, kjer bodo morali vršiti navadna težka dela za državo.

KANONIRKE V JUŽNI AFRIKI

Johannesburg, Južna Afrika.—Ko je oddelek obrežne artilerije delal te dni svoje vaje, je bilo pri istih prisotnih tudi nekaj žensk. Nekaj istih je prošlo poveljnika, naj se tudi njim dovoli basati in meriti s topovi. Navedene ženske so tako dobro streljale, da se je vrhovno armadno poveljstvo odločilo jemati tudi ženske k temu oddelku.

Obrambno-varčevalni bondi serije E se dōbe v tako nizki vrednosti kot \$25; nakupna cena istih pa je \$18.75.

ce in jih 30 ubila in mnogo ranila.

Srebrna poroka v Pittsburghu, Pa.

Malo pozno že prihajamo z nastopnim poročilom o minuli srebrni poroki našega drugega glavnega podpredsednika brata Matt Pavlakovicha in njegove gospe soproge, ki se je vršila dne 20. septembra, 1941 z banketom v tamošnjem Slovenskem Domu. Istega so se poleg slavljencev udeležili njihovi ožji sorodniki in številni prijatelji. Program je bil kratek, toda imeniten v zvezi z govori, petjem in dobrim okrepčilom, vse v najboljšem razpoloženju.

Stoloravnatelj je bil brat Frank J. Lokar, glavni odzarnik KSKJ, slavnostni govornik pa Rev. Matej Kebe, domači župnik.

Sobrat Matt Pavlakovich je bil rojen v Preloki, fara Vinica na Dolenjskem (Bela Krajina), njegova gospa soproga Katarina, rojena Rogina je pa Američanka. V tej družini je četrto otrok in sicer: Katarina, poročena z Mr. Stephen Millerjem, Mary, poročena z Mr. John Kruczkowskijem, potem pa še samska hčer Rita in sin Lawrence.

Mr. in Mrs. Pavlakovich sta zelo dobre duše, zato imata številno prijateljstvo. Vzornemu katoliškemu možu in česti naj veljajo naše iskrene čestitke o priliki njune srebrne poroke. Naj jima tečejo bodoča leta v sreči, zdravju, zadovoljstvu in milosti božji, da bi ravno tako zdrava in vesela obhajala še svojo zlato poroko.

DEPORTACIJA POLJSKIH VOJNIH SIROT

Ankara, Turčija.—(ONA)—Neki diplomat, ki je nedavno dospel semkaj iz Berlina poroča, da nameravajo Nemci deportirati 80,000 poljskih vojnih sirot na Saksono in na Bavarsko, kjer jih bodo Nemci v svojem duhu vzgajali.

NOVA POSTAVA ZA KONJE

Denver, Colo.—Lastniki jahalnih šol in zveze avtomobilistov v državi Colorado so izposlovali novo postavo za konje. Ako se nahaja kak konj ponoči na kaki državni prometni cesti, mora imeti na repu pritrjeno malo rdečo svetilko.

NEMSKA KULTURA ZA SLOVENSKE ŽENE

Newyorški dnevnik "Times" poroča:
"Nemške vojaške oblasti v zasedenih krajih Jugoslavije so postavile posebne urade za sporno življenje nemških vojakov. Nemški častniki in vojaki hodijo od hiše do hiše in popisujejo posebno lepa dekleta in žene. Nemci 'spolno hrano' takoj odpeljejo v urad ter jim na zapetje prisilneje črki 'M. M.' (Militar Maedchen) te 'vojaško deklet.' Edina njihova rešitev je—samomor."

UMRLJIVOST V AMERISKI ARMADI

Washington, D. C.—Armadni oddelek je izračunal, da se je umrljivost med vojaštvom leta 1940 zelo znižala; ista znaša namreč samo 2.8 slučajev na 1,000 mož, pred letom nazaj je pa znašala 3.1. Razliko je pripisovati trdnemu zdravju mladih vojakov, dobri oskrbi in sanitarnim razmeram.

KOLEKTA ALUMINIJA

Washington, D. C.—Kakor znano, se je letos od 21. julija do 29. julija širom naše dežele vršila kolekta starih aluminijastih posod in orodja in to v obrambne svrhe. Uspeh iste je bil, da se je nabralo 11,835,139 funtov aluminija. Iz tega se bo dalo napraviti 1,900 napadalnih aeroplanov ali pa 350 bombnikov s štirimi motorji.

VOJNE PRIPRAVE V BOLGARIJI

Ankara, Turčija.—Vsled vedno bolj resnih položajev med Bolgarijo in Sovjetsko Rusijo, je izdala Bolgarija svoj mobilizacijski ukaz, vsled česar je bilo pozvanih pod orožje okrog 350,000 mož. Poleg tega so v svrhu obrambe dospeli na Bolgarsko tri nemške divizije (45,000) mož. Kar se tiče tehničnih priprav, ima iste v oskrbi nemški strokovnjak Fritz Todt.

Navedenec že gradi in veča pota, ceste in utrbe na Bolgarskem, posebno na iztoku, kar bo dobro služilo nemški armadi na svojem morebitnem pohodu proti Sueškemu prekopu.

Todtu je prideljenih 600 nemških inženjerjev in 6,000 srbskih delavcev, ki popravljajo in večajo bolgarske železnice.

TRAGEDIJA SLOVENSKEGA NARODA

H. in njegova žena sta morala podpisati dva izvoda tega obrazca. Ko se je H. branil podpisati, mu je nemški organ izjavil: "Če ne podpisate, bo šla vaša žena v Srbijo, vi pa v Nemčijo." In tako so res trgovca Š., zdravnika dr. P. in gostilničarja Z. iz Ljutomeru, ki te izjave niso hoteli podpisati, zaprli in čez nekaj dni odpeljali v Nemčijo, družine pa izgnali.

H. so nato vzeli ves denar brez potrdila. Vrednost premoženja, ki ga je moral H. prepustiti Nemcem, znaša nad štiri milijone dinarjev. H. in 6 drugih so nato ponoči ob pol dveh naložili na šest kamionov in jih odpeljali proti Ljutomeru.

Spotoma so naložili v Slatini Radencih, v Križevcih in Ljutomeru še druge družine tako, da je bilo končno skupaj 102 oseb. Vse so odpeljali preko meje v Varaždin in dalje v Zagreb.

Enako kakor s trgovci, industriji in drugimi gospodarstveniki, so postopali tudi s slovenskimi obrtniki. Tako je moral urar M. iz Ljutomeru na primer v eni uri zapustiti svojo hišo, potem ko je moral podpisati enako izjavo kakor J. H. Nato pa so ga z družino vred prepeljali preko hrvaške meje proti Sisku.

Izgon slovenskih kmetov iz rodne grude in zaplemba

Preganjanje se ni ustavilo samo pri vodilnih slovenskih možeh, pri svetni inteligenci in duhovščini, industriji, trgovci in obrtnikih, ampak zajema tudi kmete. Mnoge vidnejše kmete so zaprli obenem z inteligenco in duhovščino, druge pa so pregnali z rodne grude in njihovo posest zasegli. V dokaz, s kakim namenom in s kako surovostjo nemške oblasti pri tem postopajo navajamo podrobnosti samo nekaj vzgledov:

Eden najznačilnejših primerov je slučaj kmeta A. Z., župana pri sv. P. pod sv. Gorami. Od Nemcev postavljeni komisar je takoj po svojem prihodu od župana zahteval, da mu izroči ves javen denar. Župan mu je moral brez potrdila izročiti 101,000 dinarjev občinskega denarja v gotovini, nad 10,000 dinarjev v hranilnih knjižicah, denar raznih društev, denar Nabavne zadruge v znesku 30,000 dinarjev, vso gotovino zadržne posojilnice v znesku 29,000 dinarjev, dalje denar vinarke podružnice in denar režijskih odborov za gradnjo cest.

Dne 28. aprila, 1941 ob 1. uri zjutraj pa je prišel komisar z dvema članoma oddelkov ter od Z. zahteval tudi ves njegov privatni denar, hranilno knjižico in dragocenosti. Tudi prstane njegovega rajnega očeta in matere so mu vzeli. Nato mu je komendant krajevne SA rekel: "V imenu zakona ste izgnani vi, vaša žena in vaši otroci. Zunaj stoji avto. V 30 minutah vas odpeljemo preko meje. S seboj smete vzeti 25 kilogramov prtljage, ki jo smete obrniti v navzočnosti našega organa."

Na njegovo vprašanje, kam ga peljejo, so mu odvrnili, da na Hrvaško. Ko je Z. zahteval odlok o izgonu, mu je organ SA odvrnil: "Vi se igrate z življenjem; poberite kovčeg in pojedite." Tako je moral Z. v 30 minutah z vso družino zapustiti svoje posestvo z vsem inventarjem, tudi svojo domačo knjižnico, ki jo je zbiral od mladih let, kakor tudi zbirko starin, ki jo je posebno visoko cenil. Nato so ga z družino naložili na kamion in odpeljali na Hrvaško, kjer so ga v Tuheju odložili. Pred odhodom so njegovo prošnjo, da bi smel še za dve minuti obiskati grob svoje matere, odbili.

V skupini prej imenovanega ravnatelja G., ki je bila izgnana na Hrvaško, je bil tudi kmet T. iz Šmarja pri Jelšah. Čeprav le mali kmet, mu je ljudstvo vsled njegovih sposobnosti zaupalo mesto župana in načelnika okrajnega cestnega odbora. Ko so skupino peljali mimo T. hiše, so organi SA, ki so avto spremljali, vozilo ustavili in pozvali T. ženo, naj tekom pol ure pobere najnujnejše, vse ostalo pusti, kakor je, ter se s šestimi otročiči pridruži ostali skupini. T. sam ni smel stopiti iz kamiona, da bi ženi pomagal obrniti najnujnejše stvari, temveč so ji drugi aretiranci morali pomagati nesti prtljago na kamion. Priče zatrjujejo, da je to bil eden najbolj žalostnih prizorov na tej poti v pregnanstvo. Tako, kakor Z. in T. se je godilo mnogim drugim slovenskim kmetom.

V okraju Ljutomer je bilo dne 9. maja skupno z inteligenco in duhovščino ter drugimi Slovenci aretiranih in odvedenih na hrvaško skupno več sto kmetov, velikih, srednjih in malih. Ti kmetje so morali v 10 minutah z družinami vred zapustiti svoje domačije. S seboj so smeli vzeti samo po 10 kilogramov prtljage ali 500 dinarjev. Nekateri so pobrali kar s polja in se niti niso mogli posloviti od svoje hiše. Zelo sumljivo je dejstvo, da je moral neki posestnik vzeti s seboj v pregnanstvo pet malih otrok, da pa je moral pustiti doma tri najstarejše hčerke v starosti od 16 do 23 let.

N. V., 81 let stara vdova, ugledna posestnica v Črnučah pri Ljubljani, je morala tekom nekaj ur zapustiti svoje lepo urejeno posestvo in gostilno, kjer je gospodinjala nad 50 let. Dovolili so ji vzeti poleg nekaj obleke samo 200 dinarjev.

Zaplemba slovenske cerkvene imovine in raspust
Tako prve dni po svojem prihodu na slovensko ozemlje, to je od dne 1. aprila, 1941 dalje, so pričeli Nemci zasedati in zasegati slovensko cerkveno imovino, nepremičnino in premično, ter razganjati slovenske samostane.

Na sedežu Lavantinske škofije v Mariboru so nemški organi vseh vrst (Gestapo, SS in SA oddelki ter drugi) tik pred velikonočnimi prazniki zasedli in zasegli: hišo stolnega kapitlja v Mariboru z vsem pohištvo in opremo, kanonike pa so iz (Dalje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1 strani)

nje izgnali. Ko je bila hiša že zasedana in kantoniki iz nje izgnani, so Nemci škofu dr. Tomaziču, ki so ga v škofijskem poslopju internirali, predložili v podpis "pogodbo o desetletnem najemu" te hiše. Nemški organi so nadalje zasedli in zasegli škofijsko bogoslovno semenišče z vsem inventarjem kakor tudi bogoslovno visoko šolo.

Pri tem je ulična druhal smela izdragocene znanstvene knjižnice bogoslovnega semenišča raznesti knjige. Profesorja bogoslovne visoke šole Z. in K. sta morala iz zaseženega semenišča nositi mize in stole, za njima pa sta hodila dva člana Gestapa in si nadela koretelj in biret.

Ista usoda je zadela tudi škofijsko deško semenišče in škofijsko posestvo na Betnavi pri Mariboru, kjer so bile nastavljene katehizistinj, ki so jih nemški organi razgnali, oziroma obdržali za dekle novim nemškim posestnikom te pristave.

Organi nemških oblasti so zasedli tudi posest Ljubljanske škofije v Gornjem gradu, posest verskega zaklada ljubljanske škofije ter gimnazije Ljubljanske škofije v St. Vidu s konviktom in vsem inventarjem.

Profesorji in gojenci, ki jih je bilo 380, so morali zavod zapustiti v eni uri, to je v času od 18. do 19. ure zvečer.

Nemški organi so ob zasedbi teh zavodov postopali zelo surovo.

Nemški organi so konfiscirali tudi imovino cerkve in nadarbin v posameznih župnijah. Pozitivno so znani primeri zaplenitve cerkvene imovine, kakor tudi zadrževanja, pri mestni župni cerkvi v Celju, v Radečah pri Zidanem mostu, kjer so nemški organi dne 1. maja, 1941 zvečer župnišče popolnoma izropali; v Kranju, kjer so zasedli ves župniški in nadarbinski denar, posestvo z živino, živila in vse drugo.

Podobna poročila so tudi iz drugih krajev. Številni so primeri odvzema svetih posod, pri čemer so se marsikje dogodila bogoskrunstva, o katerih bo pojasnilo v naslednjem odstavku. Nemci so na slovenskem ozemlju, ki so ga zasedli, zaplenili vse samostane in redovne hiše z vsem redovništvom, oziroma redovnice pregnali ali zaprli. Ta usoda je zadela slovenske samostane:

Samostane in zavode frančiškanov v Mariboru, pri sv. Trojici v Slovenskih goricah, v Brežicah, v Nazarjih, na Ročnem s samostansko tiskarno vred, v Kamniku in na Brezjah, kjer so frančiškani oskrbovali slovensko nacionalno Marijino božjo pot.

Samostan kapucinov v Celju (sedež province), v Mariboru, v Ptujju in v Škofji Loki.

Samostan minoritov v Ptujju. Redovno hišo jezuitov v Mariboru.

Redovno hišo lazaristov v Celju in Grobljah, pri Domžalah z misijsko tiskarno vred.

Naselbino salezijancev v Celju.

Samostanske hiše, vzgojne in učne zavode kongregacije šolskih sester v Mariboru, Celju, Slovenski Bistrici, Manici pri Mariboru in Kranju. Mariborska hiša šolskih sester je matična kongregacije šolskih sester, ki stoji štiri province v Evropi in dve v Ameriki. V teh provincah se nahaja 112 kongregacijskih postojank s 1,026 sestrami. Kongregacija se bavi z vzgojo in izobrazbo ženske mladine. Mariborska matična postojanka je na primer poleg sestrskih hiše obsegala tudi ljudsko in meščansko šolo, žensko učiteljsko, gospodinjstvo šolo, tečaj za š-

vanje in ročna dela ter otroški vrtec.

Samostan sester uršulink v Škofji Loki in Mekinjah pri Kamniku so že dolga desetletja vodile deklishe šole, meščansko šolo, žensko učiteljsko, gospodinjstvo šolo in razne tečaje. Uršulinke v Mekinjah so vodile meščansko šolo.

Iz matere hiše sester uamljen v Marijinem Dvoru pri Radečah so nemški organi odvedli dva hišna duhovnika lazarista. Iz ženske kaminice v Begunjah, ki so jo vodile sestre usmiljenke, so izgnali 23 usmiljenk.

V dotični kaznilnici so privedli prostore za približno 1,000 interniranih slovenskih žrtev.

Za primer, kako so Nemci postopali pri sekvestraciji samostanov in izgonu redovnikov, oziroma redovnic iz njih, navajamo postopanje nemških organov ob priliki zasedbe samostana frančiškanov v Mariboru in sester uršulink v Mekinjah pri Kamniku.

Na belo nedeljo, dne 20. aprila, 1941 je osem nemških organov in ena ženska oseba stopila v samostansko obednico. Vodja skupine je zaklical samostanski družini, ki je bila zbrana pri obedu: "Hitro pojedite in tiho biti!" Po končanem obedu so vse redovnice postavili v vrsto po velikosti, omenjena ženska oseba pa jih je legitimirala. Tri najstarejše patre so pustili in jim odkazali dve sobi na hodniku pred porto. Ti sobici služita obenem kot spalnica patrov in kot župniška pisarna. Ostalim pa so zapovedali: "Vzemite očejo, šalico, žlico! Laufschritt!" Potem so jih odgnali v vrsti po štiri v meljsko vojašnico. Prej pa so jim še pobrali vse ključke. Kmalu nato so prišli delavci in so začeli samostan predelavati za nemške namene.

Patri, ki so jih nemški organi pustili v sobicah pred porto, so glede prehrane popolnoma odvisni od dobrote vernikov.

Sadizem nemških organov je šel tako daleč, da so jim zaprli celo samostansko stranišče, tako da se morajo patri posluževati javnega stranišča na ulici.

V samostanu sester uršulink v Mekinjah so prišli nemški organi okoli 11. ure zvečer in so zahtevali večerjo. Nato so o polnoči in še čez sestre sekirali, da so jim morale prinašati razne priboljške in vino. Končno so jim proti jutru povedali, da je samostan razpuščen in zasežen. Ob pol petih zjutraj so sestre naložili na kamion in jih po ovinkih zapeljali v Stično na Dolenjskem, kjer so jih brez vsega odložili pred samostanom cistercijanov.

Skrunjenje slovenskih svetišč

Nemške oblasti so v večini primerov izvrševanje persekucije med slovenskim narodom prepustile mladim, manj kot 20 let stari članom SS in SA oddelkov ter Gestapo formacij. Pri preiskavah, aretacijah in sekvestracijah, kjerkoli so ti nemški organi prišli v dotik s cerkvenimi zadevami, je bilo njihovo obnašanje in ravnanje prostaško, da naravnost bogoskrunsko.

Tako se je v župni cerkvi v Kranju dne 9. maja zjutraj zgodilo sledeče: katehet Z., ki edini izmed kranjske duhovščine do takrat še ni bil aretiran, je daroval sv. mašo. Pri povzdigovanju je vstopil v cerkev oficir Gestapa s kapo na glavi in s prižgano cigareto v ustih. Z napetim revolverjem je šel skozi cerkev proti oltarju in grozil duhovniku, da ga bo ustrelil. Verniki so se v strahu razbežali iz cerkve. Oficir je nato sedel v prvo klopi in od tam pričel vpiti na mašnika pri oltarju in grozil. Duhovnik je konsumiral in oltar zapustil.

V Dobu pri Domžalah so nemški organi vdrlj v tabernakelj tamošnje župne cerkve, vzeli iz njega ciborij s posveče-

niimi hostijami in vse skupaj spravili v sakristijo. Pri tem so se hostije raztrale.

Na Prebujenju so iz tabernakelja župne cerkve vzeli monstranco in so jo zaklenili v župno blagajno.

O podobnih bogoskrunstvih prihajajo poročila tudi iz drugih krajev.

Omenili smo že, da so nemški organi sekvestrirali samostan očetov frančiškanov pri slovenski narodni Marijini božjepotni cerkvi na Brezjah in menih razgnali. Dodajamo, da so isti organi ob tej priliki z Marijine podobe sneli imitacijo krone, misleč, da gre za pravo zlato krono. Cerkev so nato zapečatili.

Sramotilno ravnanje s slovenskimi žrtvami

Preiskave in aretacije, ki smo jih uvodoma navedli, so se izvršile skoraj v vseh primerih v nočnem času brez posebnih odlokov in brez običajnih pravnih jamstvom. Preiskave in aretacije so vršili večinoma naduti mladeniči, člani SS in SA oddelkov ali Gestapo, ki so se pri tem obnašali zelo surovo. V ilustracijo postopanja ob aretacijah navajamo nekaj tipičnih primerov:

V samostanu očetov trapistov v Rajhenburgu se je vršila preiskava celih pet ur. Ko organi niso našli ničesar obtežilnega, je eden izmed njih zagrabil nekega patra, ga tresel in vpil nad njim, naj pove, kam so skrili orožje in municijo.

Pri Veliki nedelji sta aretirana duhovnika morala ob aretaciji dne 18. aprila, 1941 ves čas, ko so organi vršili preiskave, to je celih sedem ur stati v stavu pozor, obrnjena k zidu.

A. N., župnik v S. I. v Slovenskih goricah, je moral po aretaciji, zaprt v občinski kleči, pred odvozom v mariborske zapore, stati in držati roke ravno kvadratu, dokler se ni ob treh zjutraj obnemogel zgruditi.

(Dalje prihodnjič)

Pismo iz Adlešič, Bela Krajina

Neki naročnik v Pittsburghu, Pa., poroča sledeče:

"Koncem maja t. l. sem dal v Glasu Narodu objaviti prvo vojno pismo iz Adlešič. Takrat je bilo pismo od zunaj opremljeno z znakom jugoslovenskega kralja in poštni pečat je nosil v latinščini in cirilici napis. Sedaj po presledku štirih mesecih sem dobil drugo pismo. To zadnje pismo nosi poštno znamko italijanskega kralja. Na pečatu je napis: Adlešič-Ljubljana, (res smešno se sliši). Omit, kot tudi pismo, je po cenzorju žigosano. Pismo se dobesedno glasi:

"Ljubi mi mož:

"Dam ti znat, da sem prejela od Tebe epno karto in eno pismo in Ti si oboje odpisujem, zakaj denarja nimamo nikakega in nikakega zaslužka. Strašno je težko pri nas. Dam Ti znat, da je naš sin prešel v Nemčijo, zdaj je osem dni od tega. Kume (boter) Kavran mu je dal za strošek. Ako bo on mogel kaj k hiši pomoč. Treba bo štiru in sedemdeset (davek in zavarovalnino) plačati. Družini tudi potreba zimskih oblek, pa denarja ni.

"Došlo je od države, da moramo gotovo količino goveje živine oddati. Na našo hišo je prišlo, da moramo dati za teža 250 kilogramov. Zdad Bog zna, katero živence nam bodo pobrali: Krava in telica so breje, volov ne bi radi razparili, junec nam neče vage izpodnest. Zdad nič neznamo, kaj bi napravili.

"Pri nas je jako hudo, kmetje preganjajo iz njihovih posestev—Jovo Čavič (ta je pravoslavni in na hrvatski strani) mora vse svoje imetje zapustiti in vse ostavit in iti proč. Bog zna, kam ga hočejo odpraviti. In Bog zna, kako bo z nami, da-

nes smo ovde, Bog zna, kje bo mo jutri. Take čase smo doživeli. Ponodi pridejo z avtom in najoljšjo celo družino in odpeljajo Bog vs kam; nekam v staro Srbijo. Iz Črnomlja so dve družini pobrali. (Jaz mislim, to je bilo v času, ko je Bela Krajina spadala pod Paveličevo upravo). Huda nevihta nam preti. Bog se nas usmili, da bi ta usoda nas ne zadela.

"Zdad pa te iz arca pozdravlja Tvoja žena,

"Katica."

Pismo iz domovine

Mr. John Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Co. je prejel od svojega brata Jožeta, ki je pri usmiljenih bratih v bolnišnici v Kandiji pri Novem mestu, pismo naslednje zanimive vsebine:

"Dragi brat! Danes, to je 7. julija sem z veseljem prejel Tvoje pismo. Pred par dnevi sem ga prejel od sestre in tudi časopise, Ameriško Domovino, ki so bili tiskani še marca meseca. Sploh nisem pričakoval, da bi še sedaj kaj dobil iz Amerike, ker je bilo rečeno, da ni poštne zveze z Ameriko.

Gotovo ste tam radovedni, kako se nam godi. Jaz se ne smem prav nič priložiti. Ko so prvič prišli Nemci, to je bilo na veliki petek, sem bil na terasi, kjer sem pribijal znamenje Rdečega križa, to je šest belih rjuh skupaj sešitih in 3 metre široko rdeče sukno počez. Tako so lahko videli, da je to bolnišnica.

Nemška letala so letela prazno. Potem so se obrnila in letela proti Bršlinu. Tam so neki pobalini začeli streljati nanje, zato so Nemci vrgli nekaj bomb na osnovno šolo, ker so naši municijo notri vozili, kar ni bilo pametno.

Na veliko nedeljo zjutraj po 4. maši je bilo pa polno vojaštva, tankov in avtov. Ustavili so se ravno pred kuhinjo. Jaz sem imel še note v rokah, zato je menda stopil k meni nek vojak in me vpraša, če znam igrati. Povem mu, da sem organist. Rekel je, da je tudi on organist. Šel je z menoj na kor, odprl sem mu harmonij in je res dobro igral.

Čez en teden so pa odšli in prišli so Italijani. S temi smo pa že kar domači. K meni večkrat pridejo, da jim kaj posodim, ker po trgovinah ni dobiti, ker so že vse zaloge prodali. Jih je veliko, pa denar imajo. Nečakinja Mici in Pepca dobro tržita, čez 1000 dinarjev na dan. Pa sedaj dinar ne velja več, ker so v veljavi lire.

Tista Mima (doberdanček) že precej dobro govori italijansko. Vedno tam pri stojnici stoji ali pa sedi in klepeče; ima precej namazan jezik.

Naznaniti ti moram tudi, da sta šivilja Franca in perica Žefka obe umrli. Prva še spomlad, druga pa sedaj. Pri nas sta tudi v enem letu umrla dva samostanska brata, Aleš in Bogdan.

Domovina plaka

Chicago, Ill. — Pod kopitom trdega, brezsrčnega diktatorstva Nemčije in Italije, plaka in umira Jugoslavija. Kot je vsem znano, pri vsaki sili in premoči, trpi največ tisti, kateri je šibkejši in to je v bivši Jugoslaviji — Slovenija. Ker Slovenija meji na bivšo Avstrijo, oziroma Nemčijo, je razumljivo, da bo Hitler poskusil čimprej ponemčiti vse Slovence in to seveda z silo in krivico. Prav lahko razumemo, zakaj pošilja vsaki dan na stotine Slovencev v tujino in jih izpostavlja počasnemu umiranju. Ako nočeš ali ne moreš postati čez noč Nemec, te velika Nemčija ne potrebuje in zapisan si poginu.

To je nemški načrt glede slovenskega naroda, katerega z vsa naglico in krutostjo Nemci izvršujejo. Del Slovenije, ki je prišla pod Italijo, je seveda za-

pisan isti usodi, namreč smrti, katere bo prišla mogoče nakoliki pozneje, ki bo pa ravno tako žalostna pod peto Mussolinija, kot ostali del Slovenije pod Hitlerjem. Kaj si zakrivila uboga Jugoslavija in te nesrečni Slovenija, da te teptajo in zatirajo?

Tako in podobno se vprašujemo Jugoslavo v Ameriki in posebno mi Slovenci si večkrat stavimo to vprašanje. Meni se zdi, da je odgovor in to v veliki meri upravičen ta: Domovina, ti plačuješ za narodni greh, katerega ti nisi storila, pač pa so ga storili tvoji voditelji. Od ustanovitve Jugoslavije pa do meseca aprila, ko jo je zadela žalostna usoda, ni bilo nikdar iskrenega bratstva med Srbi, Hrvatji in Slovenci. Vprašanje nastane, kje je vzrok, da ni prišlo do pravega bratstva? Preprosto ljudstvo bi se bilo v dobi preko 20 let zedinilo v enoto, ki bi ne bila poznala veliko razlike med tremi brati. Da do tega ni prišlo, so krivi voditelji, kateri so kovali iz nezadovoljstva naroda svoj politični kapital in ščuvali Srbe proti Hrvatim in Slovincem in seveda tudi obratno.

Dobro je znano, da izmed treh bratov je bil Janez, kateri je največ plačeval in najmanj prejemal. Godilo se je več krivic, katere kljub vednim protestom od strani naroda, voditelji niso hoteli slišati in popraviti. Gotovo, da je pri vsem tem igrala veliko vlogo nemška in italijanska propaganda in denar, tako, da ob času težke preizkušnje, namesto sloge, je bil prepričan med brati in to je gotovo voliko pripomoglo tujcu podjarmiti Jugoslavijo. Pravijo, da izkušnja uči; upajmo, da ta nesreča, katere je zadela domovino, bo v bodoče Jugoslavo izučila toliko, da bodo bolj bratsko razumevali potrebe in pravice drug drugega.

Tudi tukaj med ameriški Jugoslavo in Slovenci je bil storjen narodni greh od strani voditeljev, prejšnjih in sedanjih, ki so razdojevali narod v stranke in grupe in ščuvali ljudi proti drugemu in tako res pridobili na vsako stran nekaj fanatikov, kateri so prepričani, da edino njih naziranje je pravilno. Takih ljudi sploh danes ni mogoče pridobiti za kakšno skupno slovensko sodelovanje.

Da imamo take ljudi med napredjaki, klerikalci, socialisti in drugimi strankami, je gotovo dejstvo, katerega vsak lahko vidi, kdor pride količjak v dotik z našimi ljudmi, ki so različnega prepričanja. Ta fanatizem je največja rana na telesu slovenskega naroda v Ameriki in čim prej stopijo voditelji vseh strank skupaj in poskusijo preprečiti razširjenje te bolezni, tem bolje bo za narod. Ni še prepozno, da se popravi krivica, katere je bila storjena.

Voditelji, stopite na plan in priznajte, da ste vodili narod nekako preveč po stranskih potih in v bodoče učite naše ljudi, da v prvi vrsti so Slovenci in šele potem pridejo stranke in prepričanja in da zaradi narozov ni potreba nobenemu Slovincu svojega brata sovražit.

Te napake bodo priznali in poskusili popraviti samo pravi voditelji, kateri imajo v resnici široko obzorje, ker to je gotovo, da kateri je sam "narrow minded," ne more učiti svojih učencev, da naj bodo "broad minded." Ta rak se je v letih zagrizel že zelo globoko med ameriške Slovence in treba bo voditeljem storiti zelo težko in nesebično delo, ako hočejo rešiti tukajšnje Slovence narodnega propada, kateri jim preti zaradi i nesmiselnega strankarstva. Kaj je sad razdvojenosti, je gotovo najbolj razvidno tukaj v Chicagu, kjer imamo precej veliko slovensko naselbino a kljub temu nimamo niti enega narodnega doma, kjer bi se lahko shajali vsi Slovenci.

Ali mislite, da Slovenci v Chicagu ne darujejo in da zato nimamo narodnega doma? Kaj še, naši ljudje so pripravljani darovati za vsako dobro stvar, ampak voditelji se niso mogli zediniti, ker vsaka stranka je hotela iz tega kovati svoj politični kapital. Rezultat je ta, da imamo dve mali dvorani in sicer eno nam je zgradilo članstvo po vsej Ameriki in za drugo bo pa vzelo še veliko let plačevanja, predno bo slovenska. Pač žalostna slika edinstva Slovencev v Chicagu! Toda tudi tukaj lahko voditelji popravijo zmotu, ako imajo resno voljo. Domovina nas kliče kot nas je že večkrat, posebno kadar je potrebovala ameriških dolarjev, drugače je nam ameriškim Slovincem igrala domovina največkrat mačeho.

Pri ustanovah, verskih, podpornih in kulturnih, je domovina zelo malo pomagala. Največkrat je le kritizirala in sarkastično predbacivala našim uradnikom njihove male slovenske napake in podobno. Upajmo, da bo tudi glede tega v bodoče boljše in da bodo tukajšnji Slovenci vpoštevanji kot del domovine in to vedo, ne samo kadar bo treba pomoči. Jugoslovska vlada, katere se nahaja v tujezemstvu, je spravila na varno precej veliko kapitala. Ali bi ne bilo pravilno, da bi omenjena vlada tudi prispevala svoj del v denarju in tako podprla tukajšnje Jugoslovske pomožne akcije, ker samo visoko doneči članki v časopisju ne bodo pomagali trpečemu ljudstvu v domovini.

Denar, ki ga kontrolira vlada, je last vseh Jugoslovanov in če je kaj iskrenosti, bi moralo vsaj nekaj tega denarja priti v blagajno pomožne akcije. Tako bo dokazano, da je resen namen vlade pomagati vsem, kateri stradajo in da ne bodo došli samo nekateri od denarja, kateri je last vseh davkoplačevalcev cele Jugoslavije.

Domovina plaka, sem naslovil za uvod in kljub temu, da vem, da je treba hitro pomagati, je veliko mrtvilo v celi pomožni akciji. Vzroke, zakaj ne gre kot bi moralo iti, sem navedel zgoraj. Naši ljudje ne zapajo in tudi jim ni nič zameriti, ker so že velikokrat dali, pa je malo kdaj prišlo v prave roke. Sedanji odbor slovenske akcije je vreden popolnega zapunjanja, saj vodijo to akcijo osebe, katerim smo zaupali voditi naše podporne organizacije že več desetletij in so naš denar pošteno upravljali. Ako bo ta odbor vpošteval vse stanove in so držal svojih smernic, katere si je začrtal ob ustanovitvi, bo uspeh gotovo dober.

Odbor naj posluje na strogo nadstrankarski podlagi in naj ne dovolj nikomur kovati politični kapital z nabranim denarjem in to tukaj ali pa v domovini. Ker, ako hoče katere stranka ali posameznik izkoristiti to nesrečo v svoje sebične namene, to ni stranka Slovencev in takšen posameznik ni voditelj ameriških Slovencev. Kadar se bo lahko pomagalo, naj odbor posluje skozi Ameriški Rdeči Križ, ker le tako smo lahko zagotovljeni, da bodo v resnici dobili tisti, kateri so v potrebi.

Meni se vidi zelo potrebno, da si vse zgoraj navedene stvari enkrat povemo v obraz, ker le na ta način bo mogoča skupna akcija vseh Slovencev v Ameriki. Dokler bomo slépmišli, ne bo nikdar pravega zaupanja in tudi ne uspeha.

Slovenci, zbudimo se in strnimo vse svoje moči v pomoč ubogi trpeči domovini. Kdor ne pristane sedaj v skupno delovanje, ni zaveden Slovenec in še manje Amerikanec. Ako bomo nastopili skupno, nas ne bo nihče premagal, ako se bomo pa cepili, bo uspeh klavrn kot je bil dosedaj. Voditeljem tukaj in v domovini pa kličem s pesnikom:

"Odprite se vi živi grobi! Naš rod vodite k svobodi! Na dan Slovani! Spaj tako nam je slovenska mati djala, ko nas je pestovala."

Anton Krapenc, 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.

POSNEMANJA VREDEN NASTOP AMERIŠKE VRNIKE

Waukegan-North Chicago, Ill.

Nad 3,500 rojakov iz Waukegana in North Chicago se bo zbralo skupaj k velikemu zborovanju za pomožno akcijo v nedeljo, 2. novembra popoldne v Slovenskem narodnem domu, 424—10th St. Tega zborovanja se bodo udeležili tudi odborniki Jugoslovskega pomožnega odbora iz Washingtona, D. C., kakor tudi zastopniki jugoslovske vlade ter nekateri drugi Jugoslavo, ki so pribežali v Ameriko, kateri bodo na programu.

Da bo to zborovanje zares veliko, se razvidi lahko iz tega, da bo pri tem sodelovalo 14 raznih podpornih in drugih društev in klubov.

Odbor je pa sledeči: Anton Kobal, predsednik; Mrs. Jennie Keber, podpredsednica; Joseph Zorc, tajnik; Frank Nagode, blagajnik; Matt Slana Sr., John Miks in Louis Kosir, nadzorniki. Vsi tajniki društev in klubov pa bodo sodelovali kot pomožni odborniki pri tem zborovanju.

Društva, oziroma organizacije, ki se bodo zborovanja udeležila in člani, ki jih bodo zastopali so sledeči: Sloga, št. 14 SNPJ, Frank Artač in Lovrenc Ogrin; Slovensko samostojno društvo, Frank Nagode, Frank Brenc in John Jelovšek; Little Fort Lodge, SNPJ, Anton Kerbec; Slovanski Sokol, Louis Kosir in Math Warsek; sv. Jožefa, št. 53 KSKJ, John Miks, Joseph Zorc in Joseph Petrovič; sv. Ana, št. 127 KSKJ, Frances Furlan, Louise Count in Frances Drobnic; Marije Pomagaj, št. 79 KSKJ, Jennie Keber, John Hladnik in Anton Moznar; Women's, C. O. F., Margaret Repp; sv. Rok, št. 94, ABZ, Anton Kobal, Anton Stanovnik in John Zalar; sv. Družina, Joseph Drassler; Vitezi sv. Jurija, Math Slana Sr., Joseph Slana in Anton Bezpalac; Sacred Heart Court, COF, Frank Ogrin Sr. in Frank Ogrin Jr.; Slovenski dobrodelni klub (Slovenian Welfare Club), August Cepon in Mike Opeka, in National Home Choral Society, Joseph Kosir.

Ta organizirana skupina bo sodelovala v tej kampanji po državnem dovoljenju, ki nosi številko 478, za pomoč od vojne tako težko prizadetim v starem kraju. Vsi v ta namen nabrani darovi se bodo oddali Jugoslovskega pomožnemu odboru v Ameriki, katerega glavni odborniki so:

Vincent Cinkar, predsednik; Joseph Zalar, tajnik, in Leo Jurjovec, blagajnik.

Dosedaj se je izdal oglas na razna društva, v katerem se prosi skupnega sodelovanja. Vsa dar bo s hvaležnostjo sprejet.

HITLER SE BO BORIL Z NACIJI

William Patrick Hitler, 30-letni nečak nemškega kanclerja, ki je dve leti potoval in predaval po Kanadi in Združenih državah, je prostovoljno vstopil v kanadsko armado ter je bil nedavno poslan v Anglijo.

W. P. Hitler, ki smatra svojega strica za "največjega škodljivca sveta," je dospel pred dvema leti v Ameriko s svojo materjo, Brigito Hitler.

Obrambno-varčevalni bondi se morajo kupiti na več kot 16,000 poštah uradih in v 9,000 bankah širom Zedinjenih držav.

DRUŠTVENA NAZANILA

Društvo sv. Jožeta, št. 57, Brooklyn, N. Y.

Predpriprave za našo 40-letnico (Nadaljevanje)

To je tudi res, da je želja našega društvenega ustanovnika, brata Jožeta Kobe-ta, da naj se vsak član in članica udeležijo naše 40-letnice ne samo igre in veselice, ampak tudi da se udeležijo sv. maše, katera bo darovana za vse žive in mrtve člane in članice našega društva v nedeljo, dne 19. oktobra v slovenski cerkvi ob 10. uri zjutraj. Člani in članice se zberemo v cerkveni dvorani ob 9:45 zjutraj in potem skupno odkorakamo v cerkev. Rečem, da je želja sobrata Kobe-ta, ker on je pisal pismo na društvo, da bi bilo res lepo in nas je na to opomnil, ker se je bal, da bomo morda pozabili in obhajili 40-letnico brez sv. maše. Torej hvala, Jože!

Naš Jože Kobe, kakor vam je znano, da je zdaj v Pennsilvaniji v Hawley, in je malo predaleč, da bi se udeležil, toda piše pa, da se bo sigurno udeležil 40-letnice, ako bo le zdrav. In ako Kebe lahko pride na to proslavo, mislim da se iste udeležijo tudi lahko vsak član v Greater New York. Poleg tega moram tudi povedati, da je brat Kebe dobil dva boosters in je tudi sam plačal polovico strani za oglas za Spominsko knjigo.

Ni pa samo Kobetova želja, da se vsi udeležimo sv. maše dne 19. oktobra, ampak je tudi želja drugega Jožeta in to je našega predsednika, da se sigurno, brez izjeme vsi skupaj zberemo v cerkveni dvorani ob 9:45 dopoldne in skupno odkorakamo k sv. maši in se Bogu zahvalimo, da smo tako ta jubilej doživeli. In ako nimate nobenega usmiljenja do našega predsednika, ne do brata Kobe-ta, usmiliti se pa saj enega drugega našega sobrata in to je naš slovenski župnik, Father Pij Petric v New Yorku. Njegova želja je tudi, da se vsi skupaj zberemo dne 19. oktobra, Father so nam pisali pismo, da je nedelja, dne 19. oktobra določena za brooklynske Jožete. Kakor sem slišal, so naš župnik tudi premišljevali, kaj bi pa oni storili za našo 40-letnico in so rekli: "Storil bom za Jožete, kar največ potrebujejo," in sklenili so, da bodo 40-krat—?

Ko tole pišem, mi je telefoniral naš sobrat Jože Supancic in me je nekaj takšnega vprašal, da sem se kar ustrašil. Pravi, "Tako, veš kaj sem slišal, da bo naša Spominska knjiga obsegala samo 40 strani, jaz imam pet oglasov in 10 boosters, pa se bojim, da sem prepozen." In ko sem k sebi prišel, sem povedal Jožetu, da se je govorilo, naj bo knjiga najmanj 40 strani, več je lahko, samo da manjša ne sme biti. In tako se je naš Jože odahnil in rekel, da bo še naprej delal in prinesel na prihodnjjo sejo mogoče še več oglasov in boosters, rekel je tudi, da je bil pri sobratu Gabrielu Tassotti-ju, kjer so se tudi pogovarjali glede naše društvene 40-letnice. Gabriel je omenil, da bo tudi on dobil toliko oglasov in boosters, kakor jih ima brat Supancic. Tako je Gabriel tudi obljubil dati svoj oglas v našo Spominsko knjigo, kakor že obljubljen bratu tajniku Jack Zagarju.

Dodatno k temu bo tudi Mrs. Tassottijeva nekaj dobrega storila za naše društvo, saj tudi ona prihaja iz banjeloške fare kakor tudi vaš predsednik.

S pozdravom,
Joseph J. Klun, predsednik.
(Dalje sledi)

članom in članicam našega društva, da se prihodnja redna društvena seja začne zopet ob navadnem ali zimskem času, namreč tretjo nedeljo v mesecu; torej prihodnja seja bo 19. oktobra, začetek iste točno ob dveh popoldne v navadnih prostorih.

Vsi člani ste naprošeni, da se te seje gotovo udeležite polnoštevilno, ker poleg drugih važnih stvari, vam bodo na tej seji predložene tudi glasovnice, tikačje se glede nabave lastne tiskarne pri naši KSKJ. Prosim vas, da glasujete po svojem najboljšem prepričanju tako, kakor vidite, da bo bolj prav.

Vas vse skupaj bratsko pozdravljam,
Joseph Lekšan, tajnik.

Društvo sv. Valentina, broj 145, Beaver Falls, Pa.

Poziv na sjednico
Cijenjeno članstvo našega društva se poziva, da dojde na redovitu sjednici, koja će biti 12. oktobra; sastanak sjednice je svima poznato mesto kako i obično do sada.

Sa prvim putom javljam članstvu, da sam primio iz glavnog urada glasovnice u zadevi lastne tiskarne; onda treba da budete glasovali "proti" ili "za" i podpisali svoje ime na glasovnicu. Zato vas molim, da bi mi dali manje puta ako dojdete svi na ovo sjednicu 12. oktobra, jerbo nimamo puno vremena to pridržati kod sebe; se mora vratiti glasovnice na glavni urad šta je prvo moguće.

A sada još jedan put pozviljen članstvo na dođuću sjednicu. Nešto je prišlo med odborom našom—neka resolucija, da ne more obdržati svoj čas za ove tri mjeseca 1941 svojega dela. To izgleda, da ćemo imati izbore prvog decembra. Ne mogu pisati, koja krivnja je, čuti ćete na sjednici, što je na stvari. Malo je žalostno za odsjek kod dođoje takve neprilike med članstvo ove par godine natrag, da ni nas jedan odsjek preskočio sa našoj slogu. Dane so prilike članstvu take, da ni navedeno društvo urejeno za člana ili članicu u velikoj nesreći po dužnoj.

Na toj sjednici i čuti ćete izvješće tajnika za prošle tri mjeseca, kako obstoji naša društvena blagajna velikega i malega oddelka, zato budite svi navzoči.

Do svidenja! Sa pozdravom,
Peter Starasnich, tajnik.

Društvo sv. Mihalja, broj 163, Pittsburgh, Pa.

1.—Javljam svem članom i članicam našeg društva, da će se održevati dođuća sjednica na 12. oktobra točno u 2. sata posle podne u navadnim prostorijama. Na istu sjednicu ste pozvani, da prisustvujete u što većem broju jer imamo veliko važnih točka na dnevnem redu rešavati. I to imamo na rukama glasovnice zaradi naše vlastne tiskarne kakor ste vidili v Glasilu. Ako se ne razumite, zato isto pridite na sjednicu, da vam se raztumači o stvari.

2.—Na ovoj sjednici biti će predavano trimjesечно izvješće, pak budete isto čuli i budete sigurno ponosni sa našim gospodarstvom.

3.—Imat ćemo na pretresanje o našoj budući proslavi itd.

4.—Braće i sestre! Vse to lijepe ide ovoj put, samo naša kampanja na mjestu stoji. A da je to puno dela, ne bi zamirali, nego samo svaki enega novog uda u kome oddelku bilo; i to još ne bi vam bilo badova, već bi dobili lijepo nagradu. Ja ne mislim, da ne bi mi imali vsaki po jednog prijatelja, da ne bi ga dobili u društvo. Sa tome napravite tri lijepe zgrade: Vam je nagrada, člana ozi-

gurate i društvu napravite veliko čast, ako ga pripeljate u naše redove. Ne bo se kajal, jer bude pristupil u dobro, pošteno i bogato društvo i Jednotu med sposobne muže in žene.

Naposled još danas umoljavam sve one, koji još niste promenili svoje certifikate razreda A i B, promjeniti ih sada, jer nudi vam se najbolja prilika. Sa pozdravom,
Matt Brozenič, tajnik.

Iz urada društva sv. Jožeta, št. 169, Cleveland, O.

Vabilo na sejo
Na rokah imam glasovnice za splošno glasovanje, ki naj odloči vprašanje nakupa in vzdrževanja lastne tiskarne KSKJ. Glasovanje je zelo važno. Radi tega opozarjam vse članstvo našega društva, da vsi glasujete. Volite lahko na društveni seji ali pa pri meni na domu, ko plačate asesment.

Je-li je priporočljivo, da si naša Jednota nabavi svojo lastno tiskarno, o tem bomo lahko pojasnjevali in debatirali na naši prihodnji seji, ki se vrši v četrtek, 16. oktobra v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Da boste na jasnem, kako glasovati, je potrebno, da ste na tej društveni seji navzoči. Ako pa kateremu nikakor ni mogoče se te seje udeležiti, pa naj pazi na Glasilo, ko bom več pisal o vprašanju nakupa lastne Jednotine tiskarne. Splošno glasovanje traja od 1. oktobra do 29. novembra, 1941.

Z bratskim pozdravom,
John Pezdirtz, tajnik.

Društvo Marije Pomagaj, št. 176, Detroit, Mich.

Vabilo na sejo
S tem prijazno prosim vse članstvo našega društva, da se prav gotovo udeležite prihodnje redne seje dne 12. oktobra ob navadnem času. Ker so prišle glasovnice iz glavnega urada, da Jednota nabavi svojo lastno tiskarno za tiskanje Glasila in vse potrebne tiskovine za glavni urad kakor tudi za vsa podrejena društva, zato se po na tej seji razmotrivalo in glasovalo, ker zadnja konvencija je zadnjič odobrila glavnemu uradu to splošno glasovanje.

Nadalje so bodo tudi trimesečni računni brali po nadzornem odboru. Mislim, da se bo naša blagajna za nekaj skrcnila, ker smo imeli več izrednih stroškov kakor po navadi.

Nadalje se vse člane razreda A in B izpod 60. leta opozarja, da naj svoje certifikate premenijo, v kateri drugi razred, da jim bodo veljavni, ker gori omenjeni stari certifikati niso veljavni; če se na plačujo asesment, drugi pa ne propadejo.

Naposled ste še prošeni, da kaj več novih kandidatov pripeljete, ker je zdaj kampanja v teku. V mladinski oddelek se člane sprejema, kakor hitro so rojeni in ta sprejem velja brez zdravniške preiskave do 16. leta, v odrasli oddelek pa od 16. do 60. leta in se lahko zavarujejo od \$250 do \$5,000.

Na svidenje v obilnem obisku na prihodnji seji.
S sobratskim pozdravom,
Paul Madronich, tajnik.

MOJE MNENJE GLEDJE JEDNOTINEGA ZAVETIŠČA

Johnstown, Pa. — V Glasilu št. 38 z dne 24. septembra, 1941 sem čital članek sobrata Dečman-a, predsednika porotnega odbora KSKJ, da bi si naša Jednota omislila svoj dom ali zavetišče za staro članstvo. Ker pa brat Dečman omenja, naj se v tem oziru še kdo drugi oglasi, prihajam z nastopnimi vrsticami menda jaz prvi?

Ta ideja je res blaga in plemenita; le ako je tudi izvedljiva? Znani so tudi meni žalostni slučajji, ko je šel nekdo na svoja stara leta rajši v smrt, kakor pa da bi bil v nadlego v

nekem državnem zavodu za stare ljudi.
Nikakor pa ne verjamem, da bi se moglo tako podjetje, oziroma dom vzdrževati s samo 3 centov mesečnega asesmenta na člana, vsaj ne, ako ga hočemo pravilno urediti. Tako smo imeli v letošnjem avgustu v odraslem oddelku 27,188 članov in članic, kar bi znašalo po 3 cente od vsakega samo \$815.00 na mesec; to bi prav gotovo ne zadostovalo!

Recimo, da kupimo prostor, katerega brat Dečman omenja za \$30,000, oprema sob; stroji itd., bi veljala nadaljnih \$25,000. Dalje je treba misliti na zdravniško oskrbo, najeti stalnega zdravnika in bolničarke (nurses), ker bi morali imeti tudi nekako bolnišnico; morda bi zadostovalo samo par sob v ta namen; vendar se tega ne sme prezreti.

Potem smo dolžni tudi skrbeti za dušni blagor teh ljudi; treba je vsaj, ako ni ono posestvo v bližini kake katoliške cerkve zgraditi kapelico in imeti hišnega kaplana. To so stvari, katere se mora vpoštevati brez uslužbencev.

Predno se pa to zadevo zavetišča predloži članstvu na referendum ali splošno glasovanje, je po mojem mnenju treba podati članstvu tudi natančen načrt ali proračun, koliko bi približno veljala skupna oskrba takega doma; nakup posestva sam na sebi ni tako važen, saj nekateri stari ljudje tudi radi delajo kolikor jim moč dopušča; toda zdravnik, duhovnik, in zdravniška postrežba, to so tri važne točke, ki bodo najtežje za rešiti, brez teh pa zavetišče ne bo zavetišče; tudi če imamo celo armade uslužbencev.

Ně pišem tega v smislu kakega nasprotovanja, pač pa zato, ker je ta zadeva v interesu vsakega člana KSKJ. Vsi vemo, da je človek že bolj v poznih letih podvržen boleznim in potrebuje postrežbe; zato pa, dragi mi Jednotarji, povejte svoje mnenje v Glasilu. In ako smo zadosti močni, da pripravimo miren dom svojim onemoglim in zapuščenim bratom in sestram, pa naj se istega omisli. S pozdravi:

Mathias Klucervsek,
član društva št. 187,
317 Bond St., Johnstown, Pa.

OPIS SREČNE MATERE
Crested Butte, Colo.—Cenjeni sobrat uradnik: Tukaj Vam pošiljam sliko moje hčerke redovnice, ki je naredila večno obljubo 15. avgusta, leta 1940 v nekem samostanu ali konventu v St. Louis, Mo.

Februarja meseca bo že sedem let, kar je zapustila svoje ljube domače in sorodnike ter se podala v St. Louis, Mo., kjer je postala sestra redovnica sv.

Ali zdaj se zdi drugače, in ko zjutraj ob soncu zregn, mi srce veselo poje: "Matj nune sem!"

V zmote pasti je človeško, in storimo marsikaj, kar bo treba poravnati, preden smemo v sveti raj.

A preveč v skrbeh ne mislim o dejanju mojem vsem, bom zašepetala sv. Petru: "Matj nune sem!"

Opomba uredništva: Originalna pesem v angleščini bo priobčena drugi teden na Our Page.

POROČILO O DELU SLOVENK ZA AMERIŠKI RDEČI KRIŽ
Sheboygan, Wis.—Letošnjo pomlad so se na poziv glavne predsednice Slovenske Ženske Zveze, Marie Prislund sestale zastopnice slovenskih ženskih društev v Sheboyganu, Wis., ter si ustanovile svoj odbor in svojo posebno sekcijo za delo pri ameriškem Rdečem križu.

V priznanje našim Slovenkam, naj bo javnosti povedano, da je sheboyganska slovenska naselbina lahko ponosna na svoje žene in dekleta, ki sodelujejo pri Rdečem križu, ter dajo spoznati ameriški javnosti, kako se zanimamo za vsako človekoljubno delo, ki ga vodi naša nova domovina—Amerika. Naša naselbina je pri tem na ugledu pridobila, saj slišimo od merodajnih oseb, kako je odbor



Jožeta in dobila ime Monika Joseph. Navedena moja hčerka je bila rojena tukaj v Crested Butte, Colo. Njen oče, sedaj že pokojni Martin Težak je bil rojen v vasi Dule, št. 9, fara Suhor na Dolenjskem, jaz sem pa doma iz Boldraža, št. 13, fara Radošnica pri Metliki, rojena Zlogar; torej sva oba doma iz Bele Krajine.

Častita sestra je gojila že v njenih mladih letih srčno željo, da bi postala redovnica, in to je z božjo pomočjo dosegla leta 1935. Poprej je učila v katoliški šoli v St. Louisu štiri leta, zdaj je pa bila premeščena v Denver, Colo., kjer podučuje 48 otrok petega in šestega razreda v šoli St. Louis fare v Englewoodu.

Letos 1. julija nas je obiskala za štiri dni, toda ne kot nekdanja Jennie, ampak kot častita sestra Monika Joseph. Ah, kako naš je bila vesela vseh in da je zopet videla svoj rojstni dom in našo lepo državo Colorado ter njene romantične hribe! Rekla je: "Ko sem se vozila na vlaku iz St. Louisa, sem drugo jutro pogledala iz vagona in zdihnila: 'To je moja domovina, lepa, sončna država Colorado, s tako lepim hribovjem, bodi mi pozdravljena!'"

Ko smo se po njenem prihodu nekoliko venkaj peljali, je omenila: "Če bi bil človek še tako bolan, pa bi se tukaj v naravi sončil in poslušal te zuberče kristalne čiste gorske potoke in žival ta čisti zrak, pa bi kmalu okreval."

Jaz sem jo šla v St. Louis obiskat leta 1936 za dva tedna v januarju, pa nisem ves čas videla sonca, ampak samo meglo tudi čez dan. Rekla sem, da bo menda deževalo, ker sem mislila, da je oblačno, pa so se mi smejala, češ, da je ondi pozimi vedno tako vreme.

Drugo leto bo imela zopet dovoljeno, da me pride obiskat za en teden, česar se že sedaj zelo veselim. Naj še omenim, da je bila moja hčerka, predno se je podala v samostan, članica društva sv. Jožeta, št. 55 KSKJ.

S pozdravom,
Mrs. Ana Tezak,
P. O. Box 238.

Ko je bila moja hčerka pri slovesni obljubi preoblečena, mi je sestra prednica poslala prepis angleško pesem v spomin. Prestava te pesmi se glasi sledeče:

"MATI NUNE SEM"
Res, preoblekli so mi hčerko, in vesela sem srčno, saj jo čuva od zibelke moje materno oko.

Ko odšla je tisto jutro, me bolelo je srce, mislila sem, kako prazna naša hiša bo brez nje.

Ali zdaj se zdi drugače, in ko zjutraj ob soncu zregn, mi srce veselo poje: "Matj nune sem!"

V zmote pasti je človeško, in storimo marsikaj, kar bo treba poravnati, preden smemo v sveti raj.

A preveč v skrbeh ne mislim o dejanju mojem vsem, bom zašepetala sv. Petru: "Matj nune sem!"

Opomba uredništva: Originalna pesem v angleščini bo priobčena drugi teden na Our Page.

POROČILO O DELU SLOVENK ZA AMERIŠKI RDEČI KRIŽ
Sheboygan, Wis.—Letošnjo pomlad so se na poziv glavne predsednice Slovenske Ženske Zveze, Marie Prislund sestale zastopnice slovenskih ženskih društev v Sheboyganu, Wis., ter si ustanovile svoj odbor in svojo posebno sekcijo za delo pri ameriškem Rdečem križu.

V priznanje našim Slovenkam, naj bo javnosti povedano, da je sheboyganska slovenska naselbina lahko ponosna na svoje žene in dekleta, ki sodelujejo pri Rdečem križu, ter dajo spoznati ameriški javnosti, kako se zanimamo za vsako človekoljubno delo, ki ga vodi naša nova domovina—Amerika. Naša naselbina je pri tem na ugledu pridobila, saj slišimo od merodajnih oseb, kako je odbor

Rdečega križa zadovoljen z lepim in ličnim delom naših Slovenk.

Delo pri Rdečem križu je razdeljeno v tri dele: šivanje, pletenje in bolniške obezve. Za vsako delo so določene načelnice, ki si same naprosijo delavke, jim prinesejo delo na dom in ga pozneje spet odnesejo na postojanko Rdečega križa skupno z imeni onih, ki so delo izgotovile.

Sivalni klub je ravnokar izgotovil 90 oblek. Sledeče rojakinje so šivale: Apolonia Jeray, Jennie Starich, Stefie Vatovec, Frances Debevec, Angela Rozman, Louise Bohan, Christine Rupnik, Mary Remshak, Mary Sebanz, Agnes Gergisch, Antonia Hlade, Frances Ribich in Mary Turk.

Oddelek za pletenje je izgotovil 30 "sveaterjev" (jopičev). Pletle so sledeče: Frances Melavz, Ivanka Mohar, Mary Mešnig, Mary Godez, Mary Kovaričič, Josephine Dragan, Mary Jelovnik, Frances Simenc, Mary Saje, Mary Bernot, Ana Ortar, Frances Bolf, Ana Kotnik, Matilda Skrinar, Mary Brezovnik, Frances Jakel, Mary Požun, Paūla Turk, Mary Berce, Frances Skruber in Mary Repenšek.

Medtem, ko je goričenjeno delo izvršeno na domih, se bolniške obezve izgotavljajo v uradu postojanke Rdečega križa. Pri tem delu so vpsolene sledeče: Mary Fedran, Ana Zaverl, Phyllis Brulla, Mary Markelc, Mary Godez, Frances Jakel, Louise Mesnig, Ana Schuster, Mary Radovan, Helen Valentincič, Hermina in Jennie Ribich, Mary Majcen, Mary Brezovnik, Frances Perkovich, Katarina Halstead, Sophie Gorenz, Vivian Zore, Marcella Skrube in Ljudmila Klančar.

Spodaj podpisane načelnice se v svojem imenu zahvaljujejo vsem tem pridnim delavkam pri delu za Rdeči križ. Zahvaljujemo se pa tudi v imenu vrhovnega odbora ameriškega Rdečega križa, ki nam je naročil, da naj njegovo zahvalo sporočimo vsem, ki so vpsolene pri tem delu.

Marie Prislund, Julia Zorman, načelnice za šivanje;
Mary Repenšek, načelnica za pletenje;
Mary Fate, načelnica za bolniške obezve.

PRIZNANJE FRANK J. LAUSCHE-TU

Kako priljubljen in spoštovan je naš rojak, bivši okrajni sodnik Frank J. Lausche med ljudstvom v Clevelandu, ki kakor znano kandidira za župana, je razvidno iz nastopne pesmi, katero smo čitali dne 2. oktobra v znanem clevelandskem dnevniku "Press."

FRANK J. LAUSCHE
He stands adamant in the proudful race,
Soft-spoken — calm — in a blatant world,
Resolute and certain of his place

Amid the din where epithets are hurled,
He does not strain to further his own plans,
Nor does he stoop to grovel in the dust—
His ideals are in truth the common man's;
He strives to win because his cause is just.

Too long this city lost in sham debate
Has squandered precious hours and showed no gain,
It is for us before it is too late
To seek a man whose motives still are plain.
Now let the word pass on from lip to lip—
For Cleveland needs his sterling leadership.

—James Liotta.
Dobesedna prestava te pesmi bi bila takole:

FRANK J. LAUSCHE
On stoji trdo v ponosni tekmi,

v mehkih besedah—miren—v razburjenem svetū.

odločen in gotov svojega mesta med hrupom, kjer se meče zbadljivke.

On se ne trudi, da bi razlagal svoje lastne načrte, tako se tudi ne ponižuje, da bi se laskal v prahu—Njegovi ideali so v resnici navadnega človeka; on si prizadeva zmagati, ker je njegov načrt pravičen.

To mesto je imelo predlogo časa izgubo vsled nesramnih debat, zapravilo je dragocene ure in ni pokazalo nobenega dobička.

Zdaj je na nas ležeče, dokler ne bo prekasno, da poiščemo moža, katerega motivi (razlogi) so še jasni.

Naj gre zdaj beseda iz ust do ust:
Cleveland potrebuje njegovo izkušeno vodstvo.

KAKO SE VRAČAJO PTIČI

Zanimive stvari iz življenja ptičev je dognal ljubitelj ptičev neki nemški učitelj Berendt iz Strassfurta. Na tamkajšnjem pokopališču je našel leta 1934 devet parov slavcev, katere je takoj obročkal. Drugo leto je potem na podlagi obročkova znova dognal, da je izmed lani obročkanih ptičev prišlo nazaj v lanska gnezdišča le devet samcev, medtem ko se ni vrnila niti ena samica. Toda med samci je vsak pripeljal seboj novo samico.

Potem je mož obročkal še vseh devet novih samic. Toda leta 1936 so obročkani samci pripeljali seboj neobročkane samice.

Učitelj Berendt pa je obročkal vsako leto ne le stare, ampak tudi mladiče, ki sta jih stara dva zredila. Toda niti eden izmed teh mladičev se ni nikdar več vrnil na tisto pokopališče gnezdit. Novi pari pa so vsakokrat gnezdili blizu lanskih gnezd, nikdar pa seveda ne v lanskih.

V šoli

Učitelj: "Torej poslušaj, Tonček! Če imaš pred seboj vzhod, na levici sever in na desni strani jug, kaj imaš zadaj?"
Tonček (sramežljivo): "Raztrgane hlače, gospod učitelj!"

DELUJO ZA DOSEGO 40.000 ČLANOV!



THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini **GEORGE W. BARNWELL**
Podlaga za mehanično znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popljuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik; podajanje uporabo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba uporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb, 576 strani, trdo vezana knjiga stane \$4.98. — Poštno plačamo ml. Naročite pri KNJIGARNI SLOVENSKO PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th St., New York. — Zaloga ni velika. Naročite to vašo knjigo še danes.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Glavno mesto: Cleveland, Ohio
 Uredništvo: 5117 St. Clair Avenue
 Telefon: 2-1111

Uredništvo in upravljanje
 CLEVELAND, OHIO
 Vsi rokopi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka dopoldne za pridobitev v številki tedajšnjega tedna.

Narodnina: \$0.24
 Za člane na leto: \$1.80
 Za nečlane za Ameriko: \$1.80
 Za inozemstvo: \$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
 THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
 In the Interest of the Order

Issued every Wednesday
 CLEVELAND, OHIO

OFFICE: 5117 ST. CLAIR AVENUE
 Phone: Henderson 3912

Terms of subscription:
 For members yearly: \$0.24
 For nonmembers: \$1.80
 Foreign Countries: \$3.00

For members yearly: \$0.24
 For nonmembers: \$1.80
 Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

Foreign Countries: \$3.00

19. septembra, star 59 let.
 John Suedic, član društva št. 136, Willard, Wis., preminul 18. septembra, star 61 let.
 Joseph Bevec, član društva št. 158, Strabane, Pa., preminul 19. septembra, v starosti 34 let.
 Lawrence Music, član društva št. 53, Waukegan, Ill., preminul 22. septembra, star 48 let.

Naj v miru božjem počivaj!

Nekaj za starše

GLAVNE NAPAKE OTROKA

Sebičnost.—O tej slabosti se je že večkrat govorilo. Naj navedemo le par iskrenih besed vzgojitelja Alfonza Karra: Preveč dobro skrbitmo, da otrok ne občuti, kako je slab in nemočen in odvisen. Kar sproti izmišljamo, kaj bi si še mogel pozeleti, da mu to brž preskrbimo. Približamo mu vse predmete, četudi je le nehoti roko stegnil za njimi. Samo malo naj začoče, že je v trenutku vse na nogah: ljudje in stvari, vse mora biti samo zanj. Še več: damo mu vedeti, da se ga bojimo, ker je močan, in da vse odvisi od njegove volje.

Zares! Nekateri store vse mogoče, samo da bi mu v vsem mogli ustreči; trositi mu cvetje na pot, koder bo hodil; napolniti mu roke in srce z užitki in slastmi!

Drugo pa je vprašanje: Bo ta tvoj otrok zmiraj otrok in ti zmiraj ob njem, da mu služiš in da ga varuješ od bodečega trnja, katerega je polno naše življenje?

Ne! Ostareli boš in odšel v večnost. Toda še prej, nego se to zgodi, se bo tvoj otrok vrgel v vrtnice življenja z vsemi iluzijami, ki se jih je od tebe naučil in videl. Srečal se bo s tišočerimi težavami pri ljudeh in stvarih: tukaj si razbil glavo, tam bo krvavelo srce.

Kaj ne, ta razmišljanja niso vesela, pa tudi ne prestroga. Takšna je pač gola resnica!

Sebičnost ubija v človeku vse junaške in krepostne sposobnosti; je kakor nenasitni vampir v človeški podobi, ki se hrani z žrtvami drugih—je izrabljevalec, pijavka.

Sebičnež nikdar ne more umeti potrebe drugih; vedno je sam sebi v mislih in dejanjih. Imamo pač dovolj živ primer: današnje vojno grozoto.

Jeza.—Komaj se je otrok rodil že se opažajo znaki jeze: solze, krič, brcanje z nogicami; celo telo pokazuje razburjenost.

Otrok se je prevrnil s stola. Pestunja ga miri in mu svetuje: "Udari ta grdi stol, ki te je vrgel! Pokaži mački jezik, ko te je tako opraskala."

Se nam ne zde smejni takšni nasveti? Kaj se bo otrok zadovoljil s takšnim početjem? Ne! Še bolj se bo razvnel od nemi odpornosti mrtvih stvari, ki ne reagirajo na njegovo jezo.

Prvi in glavni vzrok jeze pač tiči v slabosti in odvsnosti in čimbolj se tega zavedamo tem močnejša je ta strast.

Zelo je torej važno, da kakor vsaki slabosti stvari takoj v začetku napovemo boj, tako tudi jezji. Saj jeza popolnoma pokvari otrokov značaj. Čut se razdraži ob najmanjšan odporu, volja pa vedno bolj peša. Otroku pade v pravo razdraženost, ki je mnogokrat preveč smešna in odvratna zdravemu umu. Tudi razne bolezni imajo izvir v jezi, kakor na primer krči, amariuzis (zguba vida), epilepsia (božjast).

V zgodovini se čita, da je mnogo znamenitih ljudi umrlo od jeze. Tako se pripoveduje o Valentinianu, da se je tako razjezil nad vojakom, ker ga je ta neprimerno obvestil o zmagi Rimljanov nad Moravci, da je začel bruhati kri in takoj umrl.

Koristno vplivajo na takšen razdražljiv značaj umivanje z hladno vodo, samota, kazen, se-

veda razumno, kakor že pač zahteva karakter in slučaj.

Strah.—Slušni vtiski so prvi povzročitelji straha majhnemu otroku. Krič, kakršenkoli ropot vznemiri otroka, kateri bi ob najvišjem ognju ne pokazal nič razburjenja.

Očka so nas včasih hrabili, da je strah v sredini votel, okrog pa ga nič ni. Vrgli smo jim, da strahu ni, vendar pa smo si ga v svoji domišljiji prirejali. Gotovo otroci od šestega do desetega leta so najbolj podvrženi strahom svoje domišljije.

Težko pa ti bo otrok priznal, da je strahopeten. Nekaj bo samoljubja, a mnogo pa je nezaušnjosti. Z draženjem in strahom ga ne boš ozdravil od te napake, pač pa, če ga prepričaš, da res strahu ni, temveč da si ga sam povzročal.

Strah je mnogokrat posledica kakšnega doživljanja. Na primer parkrat me je doma krava vzela na roge. Od takrat še zmiraj čutim strah pred to živaljo. Tudi gos me je nekaj dobro naščipala, da si jo bom pomnila za celo življenje. Vsak se nečega boji, kar mu je kdaj povzročilo škodo. Včasih je to dobra stvar, včasih tudi ne.

Noči pa so res nekaj strašnega za otroka. Ne moreš ga zlepa nagovoriti, da ti nekaj prinese iz temne veže ali kuhinje.

Zanimivo se mi zdi, kako se nekateri otroci branijo pred strahom: "U, zdaj bo nekaj skočilo iz kota," misli, pa skoči, kakor da je tisto "nekaj" že za njim. Brat si je živčgal ali prepeval, če smo ga poslali zvečer po vodo v kuhinjo. Jaz pa sem hodila tiho, po prstih, brezdišno skoro, da me strah ne bi slišal. Nekateri pa ob vsakem koraku kličejo: "mama, mama!" Če se še mamin glas sliši, tedaj so še na varnem.

Otrok je slišal pripovedovati o duhovih, ki prihajajo z drugega sveta, pa tudi roparji in tatovi so predmet otroške domišljije v nočni temi. Z velike težavo smo ugasnili luč. Vse je tiho: "U, nekaj se je zganilo (menda je obleka padla na tla. les je počil v omari), ah, tu so roparji, duhovi," kuje otroška domišljija. Hitro se pokrije čez glavo, telo pa zvije v klopko—srce tolče, sapa zastaja. Z odprtimi očmi pod odejo, z napetimi ušesi pričakuje neprijetelja, dokler mišičevje ne popusti ter se začne potiti in nazadnje pade v nemirne sanje. Namesto da mu noch služi za počitek mu je za pokoro, kakor pri nas pravijo.

Z osmimi leti sem čitala knjigo: "Žalost in veselje." Aventure nekega Jakoba z morskimi roparji. Tedaj sem komaj začela čitati, tako da nihče ni polagal mnogo važnosti mojim knjigam. Te aventure so pustile globok vtis v mojih slabih živcih. Nekoliko mesecev sem cele noči padala v strašne sanje, ki so me večkrat pod posteljo prebudile. Vedno sem bila v rokah razbojnikov. Par let pa nisem mogla zaspati v hiši, če je imela majhna okna in železne križe. Ob 11 v noči sem od tetke utekla domov. Tudi zaklenjenih vrat nisem mogla prenesti. Zdelo se mi je, da bo gorelo ali bodo prišli tatovi, pa ne bom mogla ven.

Kako zelo je torej važno paziti na otroka, kaj dela, kaj hodi, kaj čita, da ga veš ravnati in voditi k dobremu. Kako pa sanjajo današnji otroci ob tako živih predstavah in domišljijah, kakor vidijo v kinu? D.

Kontinentalno kmetijstvo v novi Ameriki

Poljedelski pridelki v novi Ameriki se bodo pridobivali na obsežnih, strokovno obdelovanih kmetijah. Vsaka taka kmetija bo v obsegu 25 štirirajskih milj. Vsaka kmetija (farma) bo opremljena z najbolj modernimi stroji in obdelovana z naj-

bolj izkušenimi in sposobnimi osebami. Načelstvo ali vodstvo bo pod preiskuenim agrobiologom in nadzorstvom pa pod večjim agrokemistom.

Obdelovalo se bo 24 ur na dan, v šestih spremembah osebja. Izučeni mehaniki bodo oskrbovali vse potrebne stroje, da bodo vedno v najboljšem stanju za 24-urno obratovanje skozi obdelovalno dobo. Natančni kemični preiskusi zemlje in pravilno gnojenje bo preprečilo zlorabo zemlje; obenem bo natančno proučeno in potrebno namakanje zemlje; suša bo pozabnost preteklosti.

Iz takih kmetij bo stalno odvažanje potrebne hrane in drugih kmetijskih pridelkov na vse kraje obširnega kontinenta, za obstoj, vzdrževanje in blagostanje civiliziranega prebivalstva. Kmetijstvo se bo obratovalo po načinu, kakor bi moralo v resnici biti—največja kemična izdelovalnica na svetu, sintetična hrana za človeštvo od sončnih žarkov in organskih kemikalij.

To pridelovanje v kontinentalni Ameriki bo v blagostanje za Amerikance; vsak prebivalec nove Amerike bo prejel in užival pridelke in izdelke od zibel do groba. Vporaba poljskih pridelkov bo omejena izključno za najboljše življenjsko prehranjevanje in blagostanje. Prevoz prehrane, kjer bo pridelana, v shrambe življenjskih in drugih potrebščin bo stalno brez motenj. V shrambah pa bo na razpolago vsakemu prebivalcu.

Ob času, ko si je prizadeval nezabni Abraham Lincoln doseči politični urad, je podal temeljito resnico o ekonomskem stanju tedanjega časa v Ameriki. Rekel je: "Ta dežela ne more več obstojati polovico suženjska in polovico v preizobliju..." Leta 1863 je moč uprave federalne vlade, s zaslabo vojaške sile, izdala proklamacijo odstranitve suženjstva nad črnci. Danes zamoremo napraviti slično proklamacijo za vse skupaj. Priznati je treba, da današnja obsežna in brza produkcija, v primeri s prošlo malo in počasno produkcijo, pa bilo na kmetijah ali izdelovalnicah, nima prilike za nadaljni obstoj. Eno ali drugo mora iti.

Amerikanski kmetovalec kot neodvisen izkoriščanec, je že od vselej sejal in žel, a drugi so imeli koristi ali dobiček. Tudi ameriški kmet nima jamstva ali varnost za obstoj v nadaljevanju po sedanjem načinu: Prejemanje vladne pomoči ali miloščine nima trajnosti, to pomeni neizogibni narodni gospodarski propad. Skrajni čas je tudi za ameriškega kmetovalca, da se zdrami in prične z borbo za pravo prostost, v socialnem pogledu—jamstvo in varstvo, ki bo edino v novi Ameriki!

To je kratek opis o obrisu za poljedelstvo, ki ga ima v načrtu organizacija Technocracy Inc. Organizacija ne sliči nobeni sedanji organizaciji, ni politična, pač pa temelji na znanstvenih preiskunjah. Nima nobenega stika s komunizmom, fašizmom ali nacizmom. Organizacija kot taka ima natančne in temeljite ter izvedljive pogojne načrte, skrbno proučene s pozorno preiskunjo znanstvenikov in strokovnjakov v vseh panogah. Organizacija ima preko 40 tisoč obrisov (blue prints), kateri zaznamujejo vse potrebno v poslugo prebivalstva ameriškega kontinenta in za človeško blagostanje.

Oktobrska številka "Novega Sveta"

Koncem tega tedna bo izšla oktobrska ali deseta številka zanimivega slovenskega družinskega mesečnika "Novi Svet" s sledečo vsebino: "Do miru" (uvodni članek); "Pregled" (tekočih političnih in drugih dogodkov); "Pred revo-

lucijo v Rusiji" (članek); A. Vaclik: "Za akorjico kruha" ((črtica); J. M. Trunk: "Tihure" — "Organizem Cerkve" (premišljevanje); "M o d e r n o orožje" (članek); C. K.: "Grofov jagar" (povest iz slovenskih krajev); "Slovenski pionir" (zgodovinsko opisovanje slovenske naselbine v Clevelandu); "Dom in zdravje" (nasveti za zdravje, gospodinjstvo itd.); "Za smeh in zabavo"; Josip Premrov: "Zvesta srca" (roman).

Mesečnik "Novi Svet" izhaja stalno in redno vsaki mesec okrog 15. dneva v mesecu. Še dve številki in bo zaključil že četrti letnik. V vsaki svoji številki ima zanimive zgodovinske podatke o naših slovenskih naselbinah in o naših slovenskih družinah. Ti podatki so važni in zanimivi. Tekom zadnjih štirih let je ta list objavil toliko še doslej ne objavljenih podatkov o naših pionirjev, da si je že s tem zaslužil vse priznanje med svojim narodom v Ameriki. Ta zgodovinska povestnica o slovenskih ljudeh v Ameriki gre naprej v "Novem Svetu," ki bo skušal to delo po najboljši možnosti v nekaj letih dokončati, da bo ostal tako časten spomin v zgodovini slovenskega naroda na ameriške Slovence. Kdor se za slovenstvo kaj zanima in mu je kaj na tem, da spomin na ameriške Slovence ne bo izgubil, naj pomaga in sodeluje. Posebno smo ameriški Slovenci dolžni gojiti slovenski tisk med seboj zdaj, ko je kruti sovražnik uničil našemu narodu doma na slovenskih tleh vse njegovo tisk in ustavil vse njegovo kulturno in prosvetno delovanje in gibanje. Bolj kakor kdaj doslej v zgodovini smo ameriški Slovenci po teh žalostnih dogodkih poklicani, da storimo vse kar je v naši moči, da slovensko kulturo ohranimo pri življenju. Z nikomur drugim jo pa ne bomo ohranjevali bolj, kakor s svojim slovenskim tiskom. List, kakoršen je "Novi Svet" je košček slovenske kulture. In zdaj ko je v domovini vse uničeno, je to kar velik kos našega kulturnega dela in mi ameriški Slovenci moramo biti ponosni nanj.

Iz gori omenjenih razlogov vabimo vsakega zavednega ameriškega Slovenca in Slovenko, ki še nima tega lepega lista, da se nanj naroči. Zdjaj za jesenske in zimске dneve in večere si ne morete dobiti lepše in bolj zdrave zabave, kakor je zabava ob lepem zdravem berilu. Naročite si "Novi Svet" in uživajte ob njegovem lepem berilu in bogatitve svojega duha. List stane letno samo \$2.00. Naročila sprejema: Uprava "Novi Svet," 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois.

Razne prireditve Jednotinih društev

11. oktobra: Plesna veselica društva sv. Patrika, št. 250, Girard, O., v Slovenskem Narodnem Domu. Jack Persinov orkester bo igral.

11. oktobra: Domača zabava društva Marija Pomoč Kristjana, št. 165, West Allis, Wis., v Kraljevi dvorani.

18. oktobra: Tretja letna veselica Bridgeport, Ohio KSKJ Booster kluba v Boydsville dvorani.

19. oktobra: 40-letnica društva št. 57, Brooklyn, N. Y.

26. oktobra: Jednotin dan v Chisholm, Minn., in praznovanje 35-letnice društva Friderik Baraga, št. 93.

26. oktobra: 35-letnica društva sv. Ane, št. 105, New York City.

2. novembra: Dobrodelna prireditev vseh slovenskih društev v North Chicago-Waukegan, Ill., v Slovenskem Narodnem Domu v prid slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora.

9. novembra: Gledališka igra

in plesna veselica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., v šolski dvorani.

16. novembra (Martinova nedelja): Domača zabava društva sv. Ane, št. 173, Milwaukee, Wis., v Tivoli dvorani.

23. novembra: Praznovanje 35-letnice društvenega obstanke in praznovanje 25-letnice mladinskega oddelka KSKJ društva sv. Jožefa, št. 103, West Allis, Wis.

Ostala društva, ki imajo to sezono tudi kakšno prireditev na programu, naj nam izvolijo to naznaniti.—Uredništvo.

HLAČNI GUMB MESTO ZLATEGA ZAKLADA

Med angleškimi ladjedelci je stoletja stara navada, ki pa žal sedaj z jadricami že izumira. Po stari navadi so namreč angleški ladjedelci pri vsaki novi jadnici položili v luknjo, v katero je bil zasajen jambor, zlat cekin ali pa kar neobdelano zlato kepo.

Kadar so čez mnogo let tako jadnico razdirali, ker je doslužila, so delavci v tej luknji našli zlat zaklad, ki je bil njihova last. Ker pa je sedaj jadnic vedno manj, je seveda tudi takih zakladov vedno manj. Zato je bila za angleške delavce te stroke velika senzacija, ko so zadnjič začeli podirati in razdirati staro jadnico "Discovery." Kar sedem delavcev je željno zrl v temno luknjo, kjer se bo zabliskal zaklad. Ker se ni hotelo nič zabliskati, so začeli brskati in iskati. In so našli. Pa kaj? En hlačni gumb, en novič za pol penija ter eno pisemsko znamko za en penij. O zlatu pa ni bilo nikjer ne duha ne sluha.

Kako je kaj takega mogoče, so se spraševali prevarani delavci. Za zadevo se je zanimala tudi luška oblast, katera je na podlagi zapiskov dognala, da je staro jadnico pred dolgimi leti dalo zgraditi škotsko mesto Dundee. Menda bo torej le nekaj resnice v šalah, katere zbijajo Angleži s škotsko skopostjo in varčevanjem.

SREČEN STREL

Iz Vilamban na Sardiniji poročajo tale dogodek:

Zunaj hiše se je pod milim nebom igral otročiček nekega tamkajšnjega vaščana. Otroče je bilo staro štle 16 mesecev. Naenkrat je izpod neba švignil na tla velikanski orel, ki je zgrabil otroka ter ga odnesel s seboj. K sreči je to takoj opazil oče, ki je skočil v hišo po puško ter je ustrelil za orlom, ko je bila ptica že 300 metrov visoko. Oče je tako srečno ustrelil s kroglo, da je orla zadel. Žival se je začela polagoma spuščati na tla ter med padanjem otroka ni izpustila iz krempljev.

Ko je nazadnje padel orel na zemljo, je na tleh obloščalo tudi malo dete, docela nepoškodovano. Orel, ki je bil mrtev, je meril v krilih v širino dva metra 75 centimetrov. Težak pa je bil celih 27 kilogramov.

ŠPORTNI KLUB "STARIH OČETOV"

Pred nekaj leti je bil v angleški vasi Lingdale ustanovljen nogometni klub starih očetov, kateri se je med prebivalstvom kmalu močno priljubil. Ta klub je z uspehom tekmoval že v raznih angleških mestih ter so bile te tekme nadvse dobro obiskane. Sedaj so take klube starih očetov začeli snovati tudi po drugih krajih in celo po mestih. Prihodnje dni bo nogometni klub starih očetov v Londonu.

Člani dotičnega kluba so že vsi nad 70 let stari. Sedaj se bodo pa pomerili med seboj, kaj še znajo. Znati pa morajo še precej, saj je predsednik tega kluba že 85 let star. Vseh članov je 190 ter so vsi skupaj nad 14,000 let stari.

VAŽNOST UDELEŽBE DRUŠTVENIH SEJ

Ako bi vprašali kakega večletnega društvenega tajnika ali tajnico o glavnih težkočah njegovega poslovanja, bi vam hitro navedel dvoje vzrokov: prvič neredno in slabo plačevanje asamentov od strani članstva, drugič pa slaba udeležba na mesečnih sejah.

Vsled prve nerednosti kliče in opominja zaostankarje v Glasilu, in potom kartic; ako vse

KAKO SMO POTOVALI PO KANADI

(Pise Michael J. Prebilich, Eveleth, Minn.)

Ze več časa je minulo odkar sem se zadnjič oglašil v tem listu; mogoče si že ljudje mislijo, da nisem več med živimi ali pa, da sem odšel v stari kraj na vojno. O, ne! Vojne se bojim. Nisem se bil v nji, zato pa vsako nedeljo pri božji službi molim: Bog nas čuva vojske, itd.

Ze več ljudi meje poizpraševalo, ko smo se srečali to leto na izletih ali piknikih, ako smo to leto potovali v kakšne kraje in če bom zopet kaj pisal o mojem potovanju v Glasilu, češ, da take dopise tudi radi beroker so zanimivi, posebno pa če pišem o naših rojstvih s katerimi pridemo v dotiko po deželi. Predno pa nadaljujem, se moram na tem mestu najprvo malo opravičiti zakaj, da sem se toliko zadržal s tem dopisom. Prvi vzrok je, da sem izgubil knjižico v kateri sem imel popisane svoje paberke ali beležke, imena in mesta od tega potovanja in to knjižico sem šele zdaj našel; drugi in največji vzrok je pa ta, da sem postal že malo len za pisavo. Prvi vzrok bo menda opravičen, drugi pa ne vem? Ali naj bo kakor hoče, naj torej po svoji slabosti moči za pisanje nekoliko objavim kako smo to leto potovali v Kanado in sicer v Timmins, Ontario.

Ker imamo ravno tako bolezen, da si radi ogledamo razne kraje tega sveta in vandro mo vsako leto od kraja do kraja po deželah in le Bog ve, kdaj bomo s svojim vandrovanjem nehali? Lansko leto sem nekoliko pisal o našem potovanju v Kalifornijo, to leto, kakor že omenjeno, čeravno sem nekoliko pozen, pa hočem po svoji slabi možnosti opisati naše potovanje v Kanado. Zdaj, ko smo že vse pridelke pospravili v shrambe za zimo imamo toliko več časa za pisanje čeravno vsak rajši bere kakor pa piše, torj oni, katere bo ta dopis zanimal, bodo tudi imeli toliko več časa za čitanje.

Pred petimi leti sem bil prvič obiskal mojo sestro in družino v Timmins, Ont., Kanada. Veliko se je Kanada spremenila v teh letih. Takrat sem nekoliko opisal, kako smo se vozili po tistih blatnih potih, po katerih so Ojibway Indijanci na konjih nosili kože v North Bay, kjer je svoja leta Hudson Bay kompanija imela svoje postojanke ali zaloge za kože.

Premišljeval sem, kako bomo prešli čez mejo. Če bomo imeli morebitne sitnosti zaradi tega ker Kanada je angleška kolonija in kot taka mora biti direktno z evropsko vojsko. Ampak to so bile vse nepotrebne brige. Kanada je danes manj v vojski kot so naše Združene države. Želja me je tudi poprijela, da bi še enkrat videl svojo sestro, svaka in njih otroke in vse naše prijatelje, s katerimi smo se tako fino imeli pred petimi leti.

Tako smo se spravili 14. julija na vse zgodaj proti Timminsu. Zjutraj, ko smo se vzdignili na pot z avtomobilom je bilo lepo vreme in hladno, od zehoda je pihljala lepo topla sapica. Na nebu so plaval majhni oblaki, kakor da bi nas spremljali po poti. V avtu nam je igral radio tako, da smo prišli v Duluth, ki je 60 milj od Eveletha, kakor bi mahnil. Tukaj se nisemo nič ustavili, ampak naravnost nadaljevali po cesti št. 53 čez Duluth in Superior most na katerem se plača 10c od avtomobila in 5c od vsakega vozniaka ali osebe. Iz Superior, Wis. smo potem zapeljali na lepo široko, cementirano cesto št. 2, katera se vije skozi vso državo Wisconsin in Michigan noter do kanadske meje do Sault Ste. Marie. Ob tej poti št. 2 je dosti zanimivih stvari na ogled. Ob straneh se vidi lepe farme zasajene z raznimi nasadi, oko-

li hiš so pa lepi sadni vrtni, jabolka in slive, živi spomini na naše rojstne kraje. Vse poti, ki vodijo na farme so zaznamovane s črkami A, B, C, itd. Od tukaj smo si najprvo želeli ogledati Pettinson State Park, kateri je na poti črka "C" in okoli 30 milj daljave od mesta Superior. Ta park obsega 660 akrov zemlje. Skozi njega teče reka po imenu Black River, katera potem pada 165 čevljev globoko čez kamenito skalo. Na tem parku so vse ugodnosti za piknike in turiste brezplačno. Na tabli pred vhodom je na skali vdolan napis, da je to zemljišče podarila Mrs. Pettinson mestu Superior v njen spomin. Tukaj so nam pravili, da je bil pokojni Mr. Pettinson bogat trgovec z zemljišči in isti kos zemlje je njegova žena podarila za njim. Ko smo si ogledali ta park, smo se zopet podali naprej po cesti št. 2 do takozvane sloveče reke Brule River in v Brule River State Forest ali hosti, na katerih prostorih je leta 1928 naš pokojni predsednik Združenih držav Calvin Coolidge stanoval za časa svojih letnih počitnic. Jako lep je razgled po gosti veliki šumi Virgin Forest, v kateri še nikoli ni pela sekira ali žaga. Ravno nasproti te reke in sicer na poti črka "H" je državni ribnik za rejo rib, v katerem na umeten način izredijo na stotisoče žlahtnih rib na leto, katere potem zmečejo v razne reke in jezera po državi Wisconsin. Tukaj smo se mudili le za nekoliko časa, ker smo želeli priti v mesto Ashland za južino. Mesto Ashland stoji ob Superior jezeru in v njem živi okoli 10.700 ljudi. Svet se ukvarja s trgovino in razno drugo industrijo, na primer mlekarstvom; tu so parni mlinci, papirnica, žage za les in topilnice za železo.

Zraven jezera so tudi štiri veliki pomoli za železno rudo, iz katerih potem nakladajo parne ladje z rudo ter isto odvažajo skozi kanal Sault Ste. Marie po jezeru Michigan in Huron v Chicago, Detroit in Cleveland. To rudo prevažajo v Ashland iz železnih rudnikov iz Ironwood, Mich. in okolice, kjer je vse polno takih rudnikov; v Ironwood je tudi nekaj naših rojakov ker ima naša Jednota ondi svoje društvo št. 20. V Ashlandu Wis. je tudi višja šola in akademija; v te visoke šole pohajajo tudi farmarski učenci. Naokoli mesta so lepe velike farme in par milj iz mesta, zraven jezera Superior je lep velik park. V več krajih po tem parku so zabite v zemljo železne cevi, iz katerih teče kristalno čista in mrzla voda za piti. Med tolikem prebivalstvom mislim, da tudi živi kakšen naš rojak tukaj, ampak morejo biti jako redki, ker ne vidim, da bi kakšna naša Jednota imela svoje društvo tu.

Devet milj od Ashlanda smo prišli v majhno naselbino Odanah, v kateri živijo sami Indijanci, katere kličejo Ojibway Indians. Njih hiše so revne in zapuščene brez vsakega hodnika. Pred kočo je iz dveh, treh kamnov sestavljeno ognjišče, okrog njega pa stoji iz gline izdelani lonci, ki nadomeščujejo skledo, škof in korec. Bakreni kotlički pomenijo v indijanskem šotoru že bogastvo.

Indijanci so rdečkaste polti, črno žimastih las in srednje, prejšnje kot pa krepke postave. Ženske, podobne bolj starokrajskim ciganom, opravljajo domača dela in izdelujejo iz rastlinskih vlaken, ljubja in bičevja razne igrače in drobnarije. Moški so po večini z doma na lovu v gozdu ali na jezeru. Po združitvi in politični ureditvi Amerike jim je država nakazala takozvane rezervacije, ograjene prostore, v katerih se svobodno in nemoteno gibljejo.

Vendar pa zapuščajo z dovoljenjem vlade v poletnem času te tesne kraje in se pomaknejo bolj proti jugu med civilizirani svet. Danes niso več nevarni; z belokožci žive v miru in jim ponujajo svoje ročne izdelke. Tudi mi smo nameravali nazaj grede kupiti nekaj teh indijanskih rezbarij in vezenin, toda ostalo je samo pri dobri nameri, pot nam je bila predolga in nismo imeli časa.

Indijanci najraje hodijo po stezah in potih. Tukaj imajo tudi svoje prodajalne, katoliške cerkve in šole, v kateri usmiljene sestre podučujejo. Predno se pride v mesto je zraven poti na tabli napis: Drive slov, 15 miles per hour — "Vozi počasi, 15 milj na uro." Čudno se mi je zdelo, zakaj voziti tako počasi? Saj po večini mestih, katera smo že prevozili, se sme voziti od 25 do 30 milj na uro. Tega sem se kmalu prepričal, ko pridemo v vas, in to zaradi tega, ker so Indijanci počasne hoje in če hodijo po poti, se nočejo avtomobilu umakniti marveč se mora avtomobil umakniti njim. Tukaj se nismo ustavili, vozili smo počasi, ter si na ta način lahko dobro ogledali to naselbino. Ko pridemo par milj ven iz mesta, zopet zaženem avto okoli 60 milj na uro. Hipoma se me je oprijela neka slutnja, zdelo se mi je, kakor da nisem na varnem. Čudno, sem si mislil sam pri sebi, saj sem vendar prevozil že mnogo mest in krajev, pa se nisem še nikoli bojazljivo počutil, kakor sedaj. Pred nami je bila ravna pot. Ob cesti so bili jarki in zraven so pa rasti majhni grmiči. Kmalu vidim zraven ceste napis "Side Road," neka farmarska stranska pot. Kakor bi trenil ven iz te stranske poti in naravnost pred nas, pride potniški avto, nabasan z Indijanci, po številu menda kakšnih 12. Ves prestrašen sem bil. Kaj naj zdaj storim?! Katastrofa je neizogibna! V tem trenutku rečem sam pri sebi: Bog in sv. Krištof pokažita mi srečno pot! Kar zakadilo se mi je pred očmi. Zavijem na stran in zopet po nekakšni viži pridem nazaj na pot. Tako sem se izognil velike nesreče. Sam sv. Krištof in njegova svetinja nas je čuvala, katero nam je dala sestra Birchman pred dvema leti, ko smo jo šli obiskat v Danville, Pa. kloster na našem potovanju v New York. To svetinjo hranim pri sebi, ko gremo na pot, kakor v varstvo proti nesreči. Indijanci pa, katerih krivda je vse to bila, ker bi se morali ustaviti predno stopijo na glavno pot, se niso za to niti zmenili, ampak so vozili naprej, kakor da se ne bi pripetilo ničesar. Nevedoč, da če ne bi jaz na stran zavil v tisti naglici, bi bila oba avta razbita in mogoče nas več mrtvih. To je bil zame strašno dober nauk. Od zdaj naprej, kadarkoli sem se bližal stranski poti, sem vedno zmanjšal hitrico iz bojazni, da ne bi zopet naletel na kakšne Indijance, ker teh je vse polno po državi Michigan in Kanadi. Vzelo mi je nekoliko minut predno sem se zopet zbral in si potolažil živce in dobil zopetno korajzjo za šofiranje. Tako smo kmalu dospeli do mesta Hurley, Wis., in Ironwood, Mich., katera sta ravno na meji države Wisconsin in Michigan, da bi si človek mislil, da je to vse eno mesto.

Ob eni uri popoldne smo dospeli iz meje Wisconsin v lepo tako imenovano Hiawatha Land ali državo Michigan, o kateri je znani pesnik Longfellow mnogo pisal in sestavil pesmi. Država Michigan leži med svetovno znanimi jezeri Superior in Michigan. Oblika zemlje je v primeri naše države Minnesote. Majhni hribočki, holmčki in dolinice obravane z lepe zeleni mi šumami, po katerih se razvijajo kristalno čista jezera, je

ugodnost za človeško razvedrilo ribolov in plavanje. To državo je Bog bogato blagoslovil z trdim lesom, bakreno in železno rudo. Še danes se dobi tam pragozdove ali virgin forests, s trdim lesom, katere je država rezervirala za spomin originalnosti. A žalibog, da večina takšnih lepih šum je že danes izginila za dobiček bogatim družinam, katere se je posekalo. Tudi velike žage za les, katere so bile v mestih Ironwood, Ontonogan, Iron Mountain, Manistique, Munising, Marquette in Menominee, v katerih je bilo na tisoče delavcev zaposlenih so po večini izginile. In delo po bakrenih jamah okoli mesta Calumet in Hancock se je tudi jako skrčilo. Ponekoliko se še danes dela po železnih jamah v Marquette okraj blizu Ishpeming in Champion, v Gogebie okraju od Ironwood do Wakefield in v železnem okraju blizu Iron River, Crystal Falls in Iron Mountain.

(Dalje prihodnjič.)

Nekaj zgodovinskih podatkov o orglah

Orgle moramo prštevat k najbolj znanim važnim instrumentom. Ze v sv. pismu stare zaveze lahko čitamo sledeče:

"In ime njegovega brata je bilo Jubal; on je bil oče vsega ravnanja z harfo (plunko) in orgel." Jubal je živel leta 4004 pred Kristusovim rojstvom; iz tega je razvidno, da sta bili harfa in orgle že v oni dobi najbolj znana in važna muzikalna instrumenta.

Zaeno se tudi misli, da izvirajo orgle iz starih grških časov. Tako lahko vidimo na sliki grškega mitološkega boga Pan-a, kako piška na svojo piščal, katero so Grki imenovali sydinx. Ista je vsebovala osem neenako dolgih cevki iz trsja v razni debelosti, ki so proizvajale razne visoke in nižje glasove, torej eno oktavo.

V zgodovini dalje čitamo o italijanskem brivcu Ctesibiju, ki je živel leta 284-246 pred Kristusovim rojstvom, da je sestavil jako rabne orgle, katere so imenovali "Hydraulus." Do tega izuma je prišel s tem, da je v cevi spuščal vodo, vrh cevi je pa pritržil malo trobento. Voda je na ta način v cevi pritiskala zrak, ki je povzročil glas v trobenti. Končno je sestavil več takih cevki skupaj z različnimi glasovi in z več oktavi; to so bile prednice naših današnjih modernih orgel.

Leta 450 po Kristusovem rojstvu so bile orgle v rabi skoro že v vseh cerkvah na Španskem. V Rimu se je pa iste prvič rabile leta 666 za časa papeža Vitaliana in sicer zato, da se je z njimi lepšalo in boljšalo cerkveno petje; 100 let zatem so prišle orgle v rabo tudi na Angleškem in v Franciji, v Nemčiji so pa orgle leta 880 prvič za bučale in sicer v mestu Aachen. Isto leto je papež John XIII. naročil orgle za neko cerkev v Rimu, tako tudi nekega nemškega organista, ki je vodil v Rimu orglarsko šolo.

V 10. stoletju je sv. Dunstan zgradil lepe orgle za svojo opatijo v Abingtonu, Anglija. Čez 100 let zatem so v Madgeburgu na Nemškem postavili orgle s 16 manuali ali tipkami, široki mi po tri palce. Kako vse drugače so pa izgledale takozvane Winchester orgle z 4.000 bronastimi piščalji ali cevmi, z dvema manuali po 20 tipk; seveda je bil pogon teh orgel narejen na sapo ali meh. Tako čitamo v zgodovini, da je moralo leta 960 pri granju orgel v Winchester katedrali goniti mehe 70 mččnih mož.

Pred 16. stoletjem so imeli izdelovanje v oskrbi orgel izključno menihi po raznih samostanih; od tedaj naprej so pa nastale tvornice orgel med privatniki ali civilisti, kakor je isto že dandanes.

MALIK NA MESTU BOGA

Ugleden francoski časopis "Sept" je pred kratkim prinesel popisovanje vtisov na grobu Ljenina, kakor jih je doživljal njegov dopisnik, ki je potoval v Moskvo:

Kdor pride v Moskvo, naj tega le nikar ne zamudi! Poznega popoldneva naj vsekakor gre na Rdeči trg, da bo tam kaj gledal neskončno dolgo reko moških in ženskih otrok, ki se gnetejo k Ljeninovemu mayzoleju. Nocoj jih tam stoji v dolgi vrsti najmanj 2000, po dva in dva, ki ponižno čakajo, da jim bo dovoljen vstop, ne da bi zaradi dolgega čakanja kakorkoli godrnjali.

Ker sem imel v rokah tujsko vstopnico, sem smel takoj stopiti v grobnico. Znotraj prevladuje rdeča barva, ki spominja na strnjeno kri, zgrajena je grobnica v kvadratni obliki tik ob starem kremelskem zidu. Vhod v mavzolej stražita dva vojaka rdeče armade z nasajenina bajonetoma.

Okoli in okoli se gnetejo sami Moskovčani. Jaz sam sem edini tujec. Resno in togih obrazov se moški in ženske večkrat drže za roke. Le počasi moremo v notranjost, iz katere nam udarja nasproti zopern vonj po potu. Po nekaj stopnicah iz sivega marmorja stopiš navzdol v dvorano, kjer je na odru balzamirano truplo prvega zapovednika ruskih sovjetov. Ob njegovem vzhodu stražita dva vojaka kakor dva živa kipa. Okoli in okoli mene sami resni togih obrazi. Ženske imajo sklenjene roke. V prostoru se človeku zdi, kakor bi v njem ljudje molili.

Ljeninovo truplo leži v stekleni krsti ter je dobro osvetljeno in dobro ohranjeno. Do ledij ga pokriva rdeča zastava, ki na njej leži košček krepca. Zgornje truplo pa je oblečeno v

NAJNOVEJŠE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

UŽICE: NOV NAČIN ZVERINSTVA NEMČIJE IN NJENIH PRISRAJČNIKOV

Washington, D. C., 2. okt. — (JCO) — Dan 27. marca je bil težak moralni udarec za nemški novi red. Srbski narod, ki so se mu pridružili Hrvati in Slovenci, je v dobi obtega podrejevanja dal hraber odpor Nemčiji in Italiji in pozneje Madžarski in Bolgariji, odpor proti njihovevemu novemu redu, ki v resnici pomeni pohlepnost in gospodovalnost. S svojim kratkim a krvavim odporom je Jugoslavija neprecenljivo koristila za vezniškim bojiščem na Srednjem Vzhodu, položaju v Indiji, Iranu, Iraku in Palestini kakor tudi ruskemu odporu proti nemškemu napadom. O tem so pisali vsi listi svobodnega sveta, tako tudi severno-ameriški listi.

Najboljši dokaz kako resnična je vsa ta divjaška surovost, neštevilna zverinstva, ki jih Nemčija, Italija, Madžarska in Bolgarija počno v vseh pokrajinah Jugoslavije.

Toda bombardiranje Užice je nov način zverinstva, ki doslej še ni bil zapisan v zgodovini sveta in ki ga doslej tudi sama nacijska Nemčija ni zagrešila.

To je prvič, da je v zasedenem ozemlju neko mesto bilo uničeno in bombardirano z najhujšim nemškim ubojnim orožjem "Stuka."

Užice, okrožno mesto z 12.000 prebivalci . . . ženami, otroci, starčki, s šolami, bolnicami in z vsemi mestnimi ustanovami, je uničeno. Užice ni uničeno v vojni, ne na bojišču, temveč tisoče kilometrov daleč od bojnih črt, v ozemlju, ki je že šest mesecev zasedeno z nemško vojsko; in to v državi, ki je njena vojska bila premagana na bojnem polju in skoraj vsa

sivo-zeleno bluzo, na prsih pa je pripet nekaj red. Na blazini iz rdečega zameta leži glava z obrazom, ki je voščene barve, z vboženim čelom, redko in kratko rdečkasto brado. To je tisti mož, ki je leta 1917 v plombiranem vagonu lahko skozi Nemčijo prišel v Rusijo, mož, ki je nato zavladal največji državi sveta ter sedaj spi v večnosti.

Tukaj ni mogoče stati. Mnogiča obiskovalcev se počasi pomika naprej. Preden stopiš na stopnice, se oči še enkrat ozro nazaj. Kdo bi mogel povedati, kaj pogledi teh ljudi pomenijo in izražajo. Kakor člen neskončne verige se počasi bližamo izhodu, medtem ko drugi silijo v grobnico, kjer zaprte oči oboževanega revolucionarja še vedno drže v oblasti neštevilne množice.

Povsod, kjerkoli ljudje prebivajo, je na vrsti vprašanje vere. In nekam čudno ter nerazumljivo se človeku zdi pri vseh teh modernih državnih in družabnih teorijah, da hočejo ljudstvu same postati vera, torej da hočejo človeku same postati "opij," kakor trde o katoliški veri.

Moder odgovor

Nekoga trgovca so vprašali, koliko je star.

"Ne vem natančno, mislim pa, da sem star 40 ali 45 let," je odgovoril.

"Kako je mogoče, da ne veste, koliko let ste na svetu?" so se čudili.

"To je tako," je modro pojasnil trgovec; "štejem svoj denar, svoje konje, svojih let pa ne štejem nikdar; predboro vem, da ne morem nobenega leta izgubiti in da mi tudi ukrasti ne morejo nobenega."

Vsi člani vaše družine bi morali biti zavarovani pri naši Jednoti.

odpeljana v ujetniška taborišča v Nemčijo.

Ni dovoljeno bojevati se brez vojne napovedi; kakor drugod so Nemci in njihovi prisrajčniki napadli Jugoslavijo brez vojne napovedi. Ni dovoljeno bombardirati nezavarovana mesta; kakor drugod, Nemci so s svojimi nejunajškimi soudeleženci divjaško bombardirali Beograd in druga srbska mesta. Ni dovoljeno ubijati nedolžne talce; kakor drugod, vedno v isti družbi, so Nemci ubijali v Jugoslaviji tudi talce. Nemci so s svojo družbo kakor drugod mučili in ubijali ugledne ljudi; pravoslavnega patriarha so zaprli in v zaporu mučili; pravoslavnega škofa Platona so ubili na divjaški način; mnoge in mnoge druge zločine so zagrešili. Kot zadnjega z žalostjo beležimo neizvano ustrelitev uglednega beogradskega razumnika Dragana Miličevića. Kakor drugod Nemci in njihovi pomagači Italijani, Bolgari in Madžari ropajo, kradejo, delajo nasilje, ubijajo . . . Vendar, kakor nikdar doslej; kakor nikjer Nemci v zasedenem ozemlju, tam, kjer se hvalijo, da so prišli uvajat "nov red," se maščevalno znesejo zaradi upiranja nerednih črt, ki se bore po gozdovih, nad mirnim mestom. Obkolijo s topništvom, privedejo z bojišč najstrašnejše orožje kar ga imajo, "Stuka," in z združenim ognjem uničijo malo mesto Užice . . . kulturno srednja pokrajina, z vsem žitjem.

Ta novi način zverinstva je moral srbski narod prvi okusiti. Jugoslavija bo tudi ta krvavi zločin dostojanstveno zdržala. Zblazneli nemški narod je v družbi svojih pomočnikov zaznamoval novo črno stran v debeli knjigi svojih zločinov. Toda ti nasilniki so s takim svojim početjem dosegli samo, da

so še na drug, nov način pokazali svojo blaznost, a niso dosegli in ne bodo, da bi ubili duh odpora v Jugoslaviji in s tem novim zločinom niti za en trenutek niso ustavili veliki pohod do zmage, ki prihaja, da prinese izmučenemu svetu pravico in svobodo.

NEMCI BOMBARDIRAJO VASI

Angora, 30. sept. — Po poročilih tujih vojnih dopisnikov v Angori nemško težko topništvo bombardira vasi v zapadni Srbiji v prizadevanju, da zatre upore srbskih četnikov in da se maščuje zaradi ponavljajočih se napadov.

Teško topništvo je popolnoma uničilo dele srbskih vasi Lužnica, Krupanj in Ljubovka. Hkratu so Nemci zagrozili, da bodo s Topčiderja bombardirali Beograd, če četniki ne bodo prenehali s svojimi nočnimi pohodi, rušenjem in streljanjem v okolici Beograda.

Italijani so pričeli z značnimi napadi tistih vasi v južni in srednji Srbiji, ki so jih razvpihli kot središča odpora, Nemci pa, kot trdijo poročila, v pomankanju bomb za značne napade uporabljajo težko topništvo. Velike zaloge topovskega streliva (155 mm), ki so jih pripeljali v Beograd v času bojev v Jugoslaviji in Grški, se zdaj uporabljajo v odprti vojni proti Srbom.

Po vesteh kratkovalne postaje v južni Srbiji je številno prebivalcev v Skoplju, ki je prej bilo 60.000, zaradi smrtnih obdobj, zapiranja in pobegov preživelih v severno in srednjo Srbijo padlo na 20.000. Ubežniki iz Skoplja se umikajo v gore in pridružujejo četnikom.

Poročajo, da so v zadnjih desetih dnevih Pavelčević "vstaši" s pomočjo Gestapo-a in nemških čet ustrelili več sto Srbov v Bosni. Med žrtvami je tudi Dušan Jeftanović iz ugledne sarajevske srbske rodbine, znani radikalni prvak in narodni delavec. Dušan Jefremović je bil zet lastnika paroplojne družbe, g. Petrinovića in lastnik znanega sarajevskega hotela "Evropa." Dušan Jefremović je bil dobro znan mnogim ameriškim potnikom, ki so potovali po Jugoslaviji.

Kratkovalne radio vesti iz Črne gore poročajo, da Italijani pošiljajo v svoje vojašnice nove divizije oboroženih fašističnih in rednih čet z velikim številom topov in letali "Savoia Marchetti," bombarderji, ki pristajajo in se dvigajo z albanških ravnin in kotorskega zaliva. Italijanske vojne ladje so začele obstreljevati dalmatinsko obalo, kjer se ponavljajo izpadi Črnogorcév in Dalmatincev. Po teh vesteh je tretjina Budve porušena z ognjem težkega topništva.

London, 30. septembra.—Začetek tretje, še bolj mračne zime v tej novi svetovni vojni je v znamenju poročil o vstajah, nasilstvu in krvavih maščevanjih. Ta poročila govore o "uporniških" vaseh, porušenih da tal in o mestih v Jugoslaviji, ki so jih italijanska letala in vojne ladje zasule s težkimi bombami.

Uradna ruska poročevalska družba "Tass" pravi, da je italijansko brodogovje s pomočjo letalskih sil zravnalo z zemljo mnoga mesta in vasi na dalmatinski obali, da bi zadušili upore dalmatinskega prebivalstva, ki je doslej uničilo mnoge italijanske vojašnice. "Tass" pravi, da se je upor tako razširil, da so bili Nemci prisiljeni poslati še 45.000 vojakov v Jugoslavijo. Potniki, ki prihajajo v Carigrad, pripovedujejo, da so srbski četniki porušili progno Beograd-Niš in da so veliko število častnikov jugoslovanske vojske poslali v koncentracijska taborišča. Nemci so razglasili, da bodo za vsakega ubitega nemškega vojaka v Srbiji ustrelili 50 do 100 srbskih častnikov.

Josip Stare:

LISJAKOVA HEČI
POVEST

V Francove vare je rekel doktor! In Lovro je privolil!" vzkljke Brigita, smeje se in čudi, pa maje z glavo, kakor bi ne mogla verjeti poročilu, ki jo je zadelo kakor strela z vedrega neba.

"In prav v Francove vare pojdem," pritrudi Klotilda radosto "in vi, teta, pojedete z menoj."

"Ne vem, kako bo."
"Kdo drug nego vi mi more biti za varuha na tako dolgi poti? Mlada in boleha menda ne bom sama potovala v svet; ne mogla bi se ogibati in upirati tolikim in tolikim nevarnostim na poti."

"To je vse res," reče teta in umolkne ter se zamisli, ali srce ji kar utripa od veselja, pa pojde zopet v svet. Za nekoliko trenutkov izpregovori: "Ne smem pozabiti, da si Lisjakova heči, in prav zato ti ne odrekam ljubavi, katere me prosiš."

Sedaj sta Klotilda in Brigita takoj zopet imeli navadne ženske skrbi zaradi novih oblek. Se tisti večer je morala priti Kodrava Marjeta na pomenek; zakaj ona je najbolje vedela takšne stvari. Saj je delala tej in oni gospe, ko so šle v Dobrno: baronci Schildenheimevi pa je pred nekoliko dnevi skrojila in sešla vso opravo za Baden pri Dunaju. V tem se je Lovro v svoji pisarni kar križal, ko je pregledoval računske knjige, toda ni si upal niti misliti, koliko bo stalo potovanje za dve ženski in bivanje v tako slovečih toplicah, kamor zahaja najimunitnejša gospoda iz vsega cesarstva in tudi iz drugih držav.

"Bodisi," si je mislil, "ako se mi res izpolni davna želja, marsikaj bo drugače. Delal bom še rajši, vedoč, za koga se trudim; Klotilda bo bolj navezana na dom, minile jo bodo razne muhe razposajene mladosti, imela bo drugo vzvišeno veselje in tudi več skrbi, pa ne bo več trosila tako brezumno."

Tako se je tolažil Mrak, ali nič se ni mogel potolažiti. V prodajalnici je bil vedno le mirnop reudarjajoč trgovec in je hitro potisnil v stran čustva mehkega srca. Bile niso samo številke, ki so ga strašile; bil je še nekdo drug, ki mu je belil glavo. "Teta Brigita ni nikdar nosila sreče v hišo; toda rajši ko bi se je iznebil, bolj se drži Klotilde in sedaj pojde z njo v svet, kjer je nihče ne bo mogel opazovati, pa jo bo brez ozira vodila in zavajala po nazorih črne svoje duše, Edino, kar je dobrega pri tem," je sodil Mrak, "to je, da bodo v Ljubljani ljudje nekoliko pozabili na mojo ženo, pa je ne bodo imeli v zobeh in na jeziku, ako je ne bodo več videli v družini mladih častnikov. Ahnenfels si medtem najde drugo ženo, da se ji bo kljanjal in jo oboževal, za Klotildo se potem niti več ne zmeni."

Vse drugačne skrbi so se podile po glavi lahkomišelnici ženi. Pri nji so delali priprave kakor za kako ženitovanje. Dve šivilji sta bili v hiši; ena za obleke, druga za perilo; kakaj v topličah bo potrebovala Klotilda marsikaj, česar doma lahko pogreša tudi najrazvijačnejša gospa. Hlapec je privlekel izpod strehe vse zaboje, ali noben ji ni bil všeč. "Prestarinski so," je rekla, "pa se mi bodo strežniki posmehovali po gostilnicah in po kolodvorih."

Šla je z doma in si nakupila ličnih kovčegov po najnovejši modi, da bi že leti pričali o imenitnosti svoje gospode. Vse te priprave so Klotildo razvedrile, da je malone pozabila na svojo bolezen. Teta Brigita, ki je imela vedno vse zvijače v mis-

lih, jo je svarila, naj si čuva zdravje in naj rajši prepusti nji vso skrb, zakaj stanje bi se ji utegnulo poslabšati in potem bi niti ne bila za potovanje.

Pri tem je teta nečakinjo pomembno pogledala in se skrivaj nasmehnila. Klotilda jo je takoj razumela in slušala dobro premišljen svet, če nista bili posebno če je bil Lovro navzoč.

Naposled je bilo pripravljeno za odhod. Domači hlapec je odpeljal poln voziček prtljage na železnico, opoldne pa je kočijaž Trobec od Svetega Florijana priropotal s svojim kljuzetom in obstal pred Mrakovo hišo. Sedaj je hišna znosila toliko škatelej in torb na starinsko kočijo, da Klotilda in Brigita skoro nista več imeli prostora zase. Lovro je moral tedaj peš na kolodvor, da je sam vse preskrbel in nasvetoval ženi pred odhodom še to in ono za pot.

Zvečer je bilo Mraku čudno pri srcu, ko so pomočniki poverčerali in je ostal sam na domu. Pogrešal je žene in vendar tudi ne. "To pripravljane in ta nemir zadnjih tednov, to šviganje po hiši; obrtniki so kar drug drugemu vrata podajali; a ti računaj ter vedno le dajaj in dajaj! To je bilo grozno in ne vem, če nisem jaz bolj bolan nego ona. Hvala Bogu, sedaj je vsaj zopet mir v hiši!" Tako je govoril Lovro sam pri sebi in ni slišal drugega nego odmev svojih korakov. Čutil je, da je treba tudi njemu počitka; zato je sedel v naslonjač in premišljal dogodke zadnjega pol leta.

Spoznal je, da ni mogel ravnati drugače nego odjenjati. Ali kaj je dosegel? Ali je do dobra ubranil zakonski polom, ali ga je le zadržal za nekoliko časa? Kdo ve?

Ali denarni polom? Na to vprašanje si je lahko odgovoril jasno; uverjen je bil, da je ta polom po svoji slabosti le pospešil, če ga ne odvrne posebna sreča. Toda kaj hoče? Mehak človek je mehak in niti najbridkejše izkušnje ga ne utrdi. Svoje narave ne morem prenaprediti; ali če se ne morem več upirati silnemu nasprotju, naj pa propadem." Tako je sklepal brezupno in je bil ves potr.

Legel je v posteljo, vendar zaspati ni mogel. Naposled je po silni zamajal in nekoliko zadremal. Ali sedaj so ga mučile grozne sanje, da od samega strahu skoro ni mogel dihati. Videl je grde pošasti, ki so ga preganjale; ena mu je otela ženo, druga mu je zažigala hišo, on pa je stal kakor prikovan in se ni mogel geniti, da bi hitel na pomoč in si otel, kar je bilo njegovega. In glej, te pošasti, dasi so bile grozne, so imele v obrazih poteze, ki so ga spominjale znanih oseb. Kar odleglo mu je, ko se je zbudil in tolažil se je, da so bile to le sanje. In vendar se ni mogel potolažiti do dobra. Nehote je zopet premišljal in zdelo se mu je, da so bila strašila v sanjah podobne resničnih in upravičenih njegovih skrbi.

Že so peli petelini in skoro

POIZVEDBA

Rada bi izvedela, kje se nahaja rojakinja, znana mi samo po priimku *Marija*. Z njo sva skupaj potovali jaz in moj sin Mario in sicer iz Trsta dne 8. maja, 1938; doma je iz vasi Trebče pri Trstu; menda je šla k svojemu možu v Cleveland, O., jaz pa k moji sestri v Norwood, Mass.

Ako morda kdo ve za njen naslov, naj mi ga sporoči, ali pa če morda dotičnica ta oglaš čita, naj mi piše.

Mrs. Joan (Ivanka) Lach,
6 Rock Hill St., Norwood, Mass.

nato je zvonilo dan. Lovro skoči iz postelje, ki ga je to noč še bolj izmučila, nikar da bi mu dala počitka. Spomnil se je, kako gre stari Mrak vsako jutro k sveti maši; vedel je, da se gotovo tudi že napravlja v cerkev, in sklenil je, da pojde tudi sam v božji hram iskat tolažila. (Dalje prihodnjilje)

(Nadaljevanje s 6 strani)

Vendar, poudarja "Tasa," se uporniško gibanje v Jugoslaviji navzlic maščevalnim nameram čedalje bolj širi.

MIHAJLO PETROVIĆ - NJEGOŠ NOČE BITI KRALJ ZASEDENE CRNE GORE
Ženeva, 1. oktobra (JČO) — Iz Ženeve smo izvedeli zelo zanimive podrobnosti o odločnem nastopu kneza Mihajla Petrovića-Njogoša, ko so ga Italijani nagovarjali, naj sprejme kraljevo krono v "neodvisnem črnogorskem kraljestvu."

V istem času, ko je Mussolini odredil za kralja "neodvisnega hrvaškega kraljestva" Aimon-a, ki še danes ne sme ne v Zagreb ne v Banjaluko, se je odločil, da bo na črnogorski prestol posadil kneza Mihajla Petrovića-Njogoša, ki ga je nemška vojska zajela v Franciji. Živel je s svojo materjo in očimom v Parizu. V sporazumu z Italijani so Nemci kneza, ki je iz Pariza pobegnil v Bretagne, takoj zajeli in mu dopovedovali, da mora sprejeti črnogorski prestol. Knez Mihajlo Petrović-Njogoš pa je to odločno odbil. Dejal je: "Jaz sem Srb in Jugoslovan in moj kralj je samo eden in ta je kralj Peter II."

Po tem odgovoru so nemške oblasti kneza Mihajla Petrovića-Njogoša zaprle in odpravile v Nemčijo v eno med najstrašnejšimi koncentracijskimi taborišči, kjer ga neprestano ponižujejo in mučijo. Mladí knez se je med svojim bivanjem v Franciji oženil z ugledno bretonsko plemkinjo. Nemci so ga ločili od soproge in ga v Nemčijo odvedli samega. V koncentracijskem taborišču so Nemci po naročilu Italije znova in znova skušali od njega dobiti pristank, da sprejme črnogorsko krono, on pa je to vedno odločno odbil, češ, da bo vedno ostal Jugoslovan, vdan kralju Petru II. in demokratskim nazorom, ki v njihovo zmago verjame. Dopisniku švicarskega lista, ki iz njega povzemamo to poročilo, je knez izjavil, da bo vedno ostal Srb in Jugoslovan in da po njegovem globokem prepričanju za njegov narod ni obstanka, razen v zedinjeni in svobodni Jugoslaviji.

Junaštvo in odločnost mladega kneza vzbujata občudovanje vse evropske aristokracije, ki se ne more dovolj načuditi, kako hrabro on prenaša trpljenje v nemškem izgnanstvu.

VESTI IZ NEPOKORJENE JUGOSLAVIJE

Nemci so zaprli znanega časnikarja in bivšega načelnika Glavnega tiskovnega urada, Milana Marjanovića in ga odvedli v koncentracijsko taborišče v Nemčijo. Milan Marjanović je med našimi najboljšimi književniki. V zadnjih letih je skupno z Nikom Bartulovićem izdajal v Beogradu več naprednih časopisov, naj omenimo dva najboljša, "Javnost" in "Vidici." Med prvo svetovno vojno je živel v Severni Ameriki in se udeleževal narodnega dela pod predsednikom Jugoslovanskega odbora, Nikom Grškovićem. Milan Marjanović je prihajal v Severno Ameriko na obisk tudi po prvi svetovni vojni.

Iz Ženeve poročajo, da je v Zagrebu izginil najboljši jugoslovanski likovni umetnik, svetovno znani Ivan Meštrović. Iščejo ga švicarski Rdeči križ in mnoge mednarodne ustanove, a ga ne morejo najti.

Razmere v koncentracijskih taboriščih niso povsod enake.

Najstrašnejše so one na otoku Pagu. Nekoliko boljše je v Gospiću in Dalmaciji. Povsod pa zmanjkuje hrana. V koncentracijskem taboru v Kerestincu pri Zagrebu so malone vsi zagrebški odvjetniki. Tam so razmere strašne.

Pavelićev policaj Artuković je hrvaški kmetom zabičal, da smejo prodajati Srbom in zidom svoje pridelke samo od 9. do 10. zjutraj. Pa so se uprli in prodajali vseprek. Potem so jih pogнали z Jelečićevega trga. Pa so šli in prodajali Srbom od hiše do hiše. Če ni bilo denarja, so jim dajali zastonj.

Nemški vrhovni policaj v Srbiji je bil Acimović. Pa je zbolel. Tako vsaj pravi Budimpešta. Zamenjal ga je Milan Nedić in takoj poslal prošnjo vsem policijskim in orožniškim postajam, naj ga podpro. V borbi proti komunistom, pravi.

V koncentracijskih taboriščih so med drugimi Avgust Cesarec, dr. Kun in Krsto Hogedušić.

Pređen se je senator dr. Mažuranić ubil, je napisal pismo. In pravi: "Mažuraniću ne bo nihče prepovedoval, da ne sme govoriti ne s Hrvati, ne s Srbi, ne s Slovenci, ne z napredniki, ne z demokrati, ne s prostozidarji, ne z židi. Mažuraniću ne bo nihče ukazoval, kod naj hodi, kaj naj dela in s kom naj govori!"

Po pravih mednarodnega Rdečega križa morajo vojaki in častniki v ujetniških taboriščih dobivati isto plačo, kot so jo imeli v svoji državi. Italijani puščajo naše vojake in častnike brez denarja in često brez hrane. Kar zadeva denar, tega so naši ljudje v začetku še nekaj imeli. Pa so jim ga Italijani velikodušno zamenjali po "najnovejšem tečaju," tako da so zdaj že zdavnaj brez njega.

Prvi do "Poglavnik" je "Dolglavnik." Ime mu je Mile Budak. Ta se, pravijo, zagrebški listi, vozi iz kraja v kraj in napada "seljašku ideologijo Miškina in Hercega." To je ideologija HSS. Veliki napori — zlasti če pomislimo, da je "Pa-

veličev" tiak raztrobil v svet, da je vsa HSS pristopila v njegov tabor.

Edina hrana pri nas v Dalmaciji je krompir, pravijo pisma, kadar bo tega zmanjkalo, potem pa Bog pomagaj. Vse se tehta po gramih. Kava je po 450 din kg, kjer je je sploh kaj.

42 NOVIH ŽRTEV
Bukarešta, 1. oktobra. — V Vel. Bečkereku so izdali uradni razglas o delavnosti "komunistov," ki pravi, da so jih pozvali, naj položijo orožje in se vrnejo domov, pa niso poslušali.

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskem zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družbene vloge.
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. Henderson 5670
Cleveland, Ohio

temveč skušali porušiti progono med Kikindo in Mokrinom, v Mokrinu dvignili v zrak hiše, v Tordi presekali telefonsko zvezo in se zarotili, da bodo pobili nemške oblastnike.

Trideset oseb, ki jin razglas z imeni objavlja, so ustrelili. Temu je sledil napad na vlak

med Bečkerekom in Pančevom. Takoj so ustrelili 12 drugih in njihova trupla razobesili na glavnem trgu v Bečkereku za 24 ur. Prebivalci ob progi morajo zdaj stražit progono na vsakih 15 minut, v zaporih v Bečkereku pa je 38 talcev, ki jih bodo ob prvem neredu obesili.

Ameriška Domovina
je
SLOVENSKI DNEVNIK
ki izhaja
v Clevelandu vsak dan
razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnovejše svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bot zveat tovariš ob dolgih večerih.

AMERIŠKA DOMOVINA
je slovenska unijska tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

V trojen spomin



V trajnem spominu hočemo za vedno ohraniti našo nepozabljeno ljubo sestro, keno, mater in teto

Anna Koren
rojena KRONOSHEK

katero je kruta smrt tako naglo in nepričakovano odtrgala iz naše srede dne 6. maja, 1941. Pozno popoldne ugodnega dne sva bila skupaj v mestu in ob mraku se je nesrečnica prav gotovo namenila mene obiskat, ko je sicer iz svoje hiše, katero sva si s svojim možem preuredila za bivaliče svojih zadnjih let, se je pripeljala na cestnem tisku, katero je hotela prečkati, nakar pridrvi avtomobil in v hudim udarcem na mesta unči življenje naše ljube pokojnice.

Luč sveta je zagledala v prijazni vasi Trnovci, fara Mozirje na bivšem Stjerskem, dne 19. julija, 1878, kjer je prčizvela svoja najlepša dekliška leta, nakar se je podala za starši v Ameriko leta 1904 in sicer v Indianapolis, Ind., kjer je stanovala skoro ves čas razun nekaj časa v Sheboygan, Wis.

Pokojnica se je vedno udeleževala v kulturnem življenju, bila je med prvimi ustanovniki slovenske cerkve sv. Trojice, bila je večletna četkvena pevka sopranistinja; bila je agrina članica pevškega zbora; bila je ustanoviteljica podružnice št. 5 SZZ, večletna uradnica, odceno predsednica iste, pod katerim vodstvom je podružnica vedno lepo napredovala. Tako je bila vedno pripravljena storiti dobro vsem slovenskim društvom, raj je bila članica društva sv. Alojzija, št. 32 KSKJ; društva sv. Jožefa, št. 45 ABZ; društva France Prešerna, št. 34 SNP; podružnice št. 5 SZZ in Oltarnega društva cerkve sv. Trojice. Vsa društva so se prav lepo izkazala na njenem pogrebu, za kar naj jim na tem mestu izrekamo toplo zahvalo.

Tako nas tudi veže dolžnost, da se zahvalimo Mr. Maksu Koronu ter Teresiji Peterceli in njenima dvema nečakinjama, ki so prišli iz Sheboygana, Wis., na pogreb in nas tolažili v naših bridkih urah velike prekuznje.

Tako tudi hvala Mrs. L. C. Wollaston, pastorki, ki je prišla iz daljne Virginije.

Končno izrekamo prav prisrčno hvalo vsem darovalcem krasnih svetilk: vsem darovalcem za sv. maše in vsem, ki so nam še na katerikoli način stali ob strani.

Ti pa, draga Ana, prehitro si nas zapustila iz te sočne doline. Tvoja duša tako ljubezna se sedaj gotovo veseli v družbi starišev in Trojih trch lastnih otrok; kamor pojdemo tudi mi enkrat za Teboj. Do takrat pa Te hočemo ohraniti v spominu in v molitvi.

Zaljubljeni ostali:

JOSEPH KOREN, soprog.
MARY GASNIK (DONAS), sestra.
URSULA ROSENSTAIN, sestra, ter FRANK, FRED in GORDON KRONOSHEK, bratje.
Indianapolis, Ind., 5. oktobra, 1941.

NAZNAILO IN ZAHVALA
Z žalostjo naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj nepozabni soprtz

Anton Golob

dne 16. septembra, 1941 previden s sv. zakramenti v Gospodu zaspal in sicer v Columbus bolnišnici, kjer je bolehal samo dva meseca; dosegel je starost 63 let.

Poročila dva do leta 1901 in od tedaj prčizvela vso dobo v najlepšem zadovoljstvu ter slogi; toda ta bela žena, krita smrti je nama prčizvela nadaljnje zvezo, dokler se zopet ne združimo gori nad zvezdami.

Pogreb se je vršil iz katedrale sv. Ane s peto sv. mašo zadušnico, katero je daroval Rev. Father Tracy ob veliki udeležbi članstva dveh slovenskih društev in članov Eagle Lodge, tako tudi številnih sorodnikov, znancev in prijateljev; k večnemu počitku smo ga položili na Mount Olivet pokopališču.

Najlepša zahvala pokojnikovi sestri Mrs. Rose Gasper, ker je prišla na pogreb iz mesta Sacramento, Cal., in bratovemu sinu Franku Golobu iz Jolleta, Ill.

Preveč časa in prostora bi vzele za označbo imen vseh poznamnikov, ki so darovali vence in naročili sv. maše zadušnice; zato se vsem tem najlepše zahvaljujemo. Hvala tudi onim, ki so našega dragga pokojnika obiskovali v njegovih bližini in za tolažbo. Hvala vsem udeležencem pogreba. Bog naj vam bo zato obilen plačnik! Mi vam bomo za to vedno hvalečni.

Funkcionarji in član društva sv. Jožefa, št. 43 KSKJ od 17. avgusta, 1903 in večkratni društveni uradniki. Spadal je tudi k društvu sv. Antona, št. 131 ABZ (JSKJ) in k organizaciji I. Evropa.

Ljubljanski soprtz in draga ožeta pripotočalo v molitvi in bled. enčin. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Zaljubljeni ostali:

FRANK ROSE GOLOB, soprtz.
MR. in MRS. FRANK GOLOB, sin in nevesta v Pocatello, Idaho.
MISS JOSEPHINE GOLOB, heči.
MRS. ROSE GASPER, sestra v Sacramento, Cal.
Great Falls, Mont., 29. septembra, 1941.

BROOKLYNITES STILL PLUGGING FOR 40 MEMBERS FOR 40TH JUBILEE

Brooklyn, N. Y. — Our last regular meeting was well attended. We had some women in attendance at our last meeting, and it is reported that there will be more at the next meeting.

From what I hear, some of the members had it arranged to keep the women members at home during the last meeting on account of the refreshments after our every third meeting, or maybe it was that every member did not have the four boosters yet and are waiting to get them soon.

Mrs. Koprivshek was admitted at the Sept. confab and the first thing she said after being sworn in was, "Can I have some tickets for the 40th anniversary, so I can start selling them?" Believe it or not, she sold two of them within five minutes after the meeting. Good work, Geraldine, keep it up! No wonder Jerry said, "We will do our best for the 40th anniversary!"

Don't forget to tell your friends that our lodge will give you for 50 cents and everyone else who will be with us on Oct. 19th, a swell play, chance of winning one of the 40 attendance awards, and dance to Jerry's Starlight band, plus accordion for some fast polkas—all for 50 cents! Of course, if you prefer to purchase a ticket and stay at home, you may do so.

I'm happy to announce that Bro. Zagar accepted the position as chairman of the Journal Committee. All ads and boosters are to be sent to him at 95-04 Linden Blvd., Ozone Park, Long Island, N. Y. Bro. Zagar said that he is all set for at least a 40-page Journal. What do you say, members, if he wants the work let's give it to him and give him plenty so that he will have to double the number of pages! You know that he can't do it alone, but we all together can!

No, we did not as yet get the 40 new members, we didn't get the 40 ads, nor 40 boosters, neither 40 prizes, but I will say that we are on the way and well started. To complete all this is up to each and every member of our lodge, so won't you do your bit? You don't have to do a lot, just a little bit for the 40th anniversary.

No, Mr. and Mrs. Charles Guardia did not as yet join our society, but Bro. Zagar has the applications ready for them. No, we did not hear from our vice president Supancic in reference to his son-in-law and grand son, but from what I hear, Max has the application blanks. Of course, the campaign for 40 new members isn't over yet, so where there is life there is hope.

Joseph J. Klun, pres.

GIRARD PATS READY TO WELCOME TO BIG FALL FESTIVAL SATURDAY

Girard, O. — My, how the time seems to fly! It seems only last week we asked you to still reserve a certain date for St. Patrick Society's big Fall Frolic. The date is Saturday, Oct. 11. We hope you've all made arrangements to come. But if you haven't, so hurry. We're sure you'll have "the time of your life."

The committee has made all arrangements. The very best of refreshments, and as for music — why, Jack Persin's orchestra is the best. Come and see for yourselves. We'll be

looking forward to seeing our old and new friends from Lorain, Barberton, Euclid, Newburgh, Cleveland, Youngstown, Bridgeport, Bessemer, Strabane, Ambridge, and all those other Kay Jay towns. Aside to those of you who will wish to stay over night, we have made all necessary steps to accommodate you.

Now, on the eve of the big affair we once again extend a most sincere invitation to you all to come to Girard — where friend meets friend and a jolly good time awaits.

Committee.

MILWAUKEE JOHNS SET NEW MARKS AS KEGLERS GO INTO SECOND ROUND

Milwaukee, Wis. — Erasing all of the previous week's record scores, St. John's keglers rolled into the second round of competition with Marn's Marble Arcade retaining its lead by taking two games from Tony Butcher's Butchers. These two wins added to the sweep they made against the Tivoli Tavern squad the first week gives the Arcades a record of 5 won and 1 lost.

Second place was taken over by Gregorcich's 4-U Tavern aggregation which toppled the Tivoli team in three contests. Their record to date is 4 won and 2 lost. The Butchers have split even in six games for third place and the Tivolis are guarding the cellar, still waiting to taste victory.

Marn's boys hold the high team totals thus far, having an 813 single game and a 2306 series.

Frank Primozich and John Vodnik, both of the 4-U's, splattered the maples for 219 and 211, respectively, for individual single game honors. High three game score is held by Bob Ferko of the Butchers who combined 181, 178 and 179 for 538.

Splattered Maples
Joe Marn's alleys are a place of merriment every Thursday when the St. John's Social

League meets. Featured performers are Ignatz Gorenc and Louis Suban who are always ready to give out with a duet. The 4-U boys with their "Ko student . . ." also help with the noise-making . . . The Arcade squad may just as well be called the Petersdorff team. Three Petes are listed on their roster, Al Sr., Al Jr., and Gene who captains the boys in addition to being league secretary . . . If you ever need an excuse for a low bowling score, see Joe Strukel. He knows them all.

Lud Skok, who led the loop with a 158 average the first week, hit the skids in the second round, averaging only 125 . . . Talk of inconsistency! — Frank Primozich hit 219 and followed with a 132. John Vodnik followed a 128 with a 211. Ignatz Gorenc hit 200 and 135. Louis Velkovar, 124 and 192, and so they go, all the way down the list . . . Marty Gregorcich's biggest thrill: Picking up a 7-9 split last week . . .

Joe Marn, proprietor of the alleys, got his first strike of the season and let everybody join in the celebration by buying the boys a drink . . . Wonder why Bill Simerl had a 94 in the third game!

Gutterball.

MESABA JAYS PLAN MAMMOTH KAY JAY DAY

Chisholm, Minn. — The All Mesaba Range Societies of K. S. K. J. Day celebration plans to date are as follows:

The day's program will open with the members of KSKJ together with supreme officers attending Holy Mass in a body at 8:15 a. m. in St. Joseph's Catholic Church, Sunday, Oct. 26.

The afternoon program begins at 2 p. m. and will consist of singing groups, musical units and speakers from the various societies on the Range. Chisholm's part will be centered around the Juvenile Department, as this department is celebrating its 25th anniversary. The evening will be given over to the banquet at 6 p. m., and the supreme officers in attendance will be the principal speakers. Banquet tickets have been mailed to the various secretaries on the Range and we hope they will do their utmost to sell as many as possible. This KSKJ day is not only Chisholm's affair; it belongs to each and every person, who is a member of this great KSKJ, therefore, the committees are working hard and expect a large turnout from the entire Range.

Show that spirit of co-operation and be with us from the opening at Mass until the last speech is spoken, and the last song sung.

The committees in charge of this gala occasion are as follows: Joseph Verant, general chairman; Mary Verant, banquet chairman; Anna Mahne, chairman of dining room; Frank Tekautz, program chairman; Mary Kosmerl, co-chairman; banquet tickets and publicity, Mary Kosmerl, chairman; John Komidar, co-chairman; John Kordish will be the toastmaster.

We hope to see you on Sunday, Oct. 26, so don't disappoint us!

Mary Kosmerl, sec'y No. 156.

STEVE LASSIES START PIN CIRCUIT

Chicago, Ill. — St. Stephen's, No. 1 Ladies' Bowling League started the ball rolling last Wednesday, Oct. 1. Mr. John Zefran, 1st vice president of KSKJ, was down to greet the ladies and to give them a good start. Mr. Zefran gave a talk and rolled the first ball which went for six pins. Mr. John Terselich, secretary of the men's league, was also down and gave the girls last minute instructions.

The Ladies Bowling League meets at the St. Stephen Recreation Hall. They have only two teams, as no more alleys could be obtained. The two teams are 1st Vice President's Boosterets and Terselich's Boosterets, sponsored by Mr. John Zefran and Mr. John Terselich.

The Terselich's Boosterets took two games away from the Vice President's Boosterets. High for the winners was Jennie Terselich with 323, followed by Elsie Gabor with 316. Following the two leaders for the winners were Millie Terselich with her 312, Helen Koporc with 276, and Jennie Zisherle with her 223.

For the losers Ann Coff was high with 287 and Dorothy Zibert next with 275. Following them were Tina Terselich with 275, Mary Gorkis with 243 and Rose Terselich with 237. Better luck next week, girls!

Jay Tee.

DO RIGHT—DO WRITE TO BOYS IN CAMP!

3RD BIRTHDAY WILL BE MARKED WITH DANCE BY BRIDGEPORT BOOSTER CLUB

Bridgeport, O. — Bridgeport KSKJ Boosters have completed final plans for the third birthday of their Booster club by staging a gala dance program Saturday, Oct. 18, in the Boydsville Hall at Stop 16, Barton Line.

Music will reign from 8 to 12 p. m. featuring Joe Kramer Jr. and his Slovenian Trio from Brownsville, Pa. They are on the air every Saturday at 1:10 p. m. over station WMBS, Uniontown, Pa.

The local Boosters expect a large attendance from Strabane, Pittsburgh, Brownsville, Ambridge, Lorain, Cleveland,

Newburgh, Youngstown, and Girard.

The committee in charge of this affair consists of John S. Roth, general chairman; assisted by Anton Hochevar, Joe Fabijan, Joe Simoncic Sr., Carl Barnes, Louis Strauss Jr., Joe Strauss, Joe Battocellitti, Ludwig Gregoric, Lawrence Michaels and Julius Luko, Mrs. Joe Simoncic Sr., Mrs. Greecher, Mary Greecher, Ann Gregoric, Margaret Weidman, Justine Gregoric, "Honey" Simoncic, Frances Smrekar, Carolyn Stefanich and Alberta Gregoric, publicity.

Alberta Gregoric.

FLYING START PROMISES FAST PIN WHEEL FOR JOLIET KEGLERS

Joliet, Ill. — The Joliet K. S. K. J. Men's Bowling League, composed of eight teams, got off to a flying start for what looks like a very successful season. A majority of the teams appeared with all six men to determine the low man for the following week.

In the opening ceremonies, Rev. M. J. Butala, supreme spiritual director of KSKJ and Gene Tezak, league president, rolled the first balls, getting 7 pins and a strike, respectively. Upon watching their smooth deliveries, this scribe wonders whether they've been practicing all summer for this occasion.

The results for the first week show that three game victories were taken by the Schuster Plumbers over Avsec Printers and by the Jay-Ay-Zeez (Doc Zalar's team), who conquered the Slovenic Coals for three. Other results show the Tezak Frontists and the White Fronts getting two wins apiece, from The Eagles and Peerless Printers, respectively. Team scores were high considering this was a first night venture for most of them. Tezak's team spilled over a three game total of 2920 pins, while the Schusters were counting 2915. Single high team game was rolled by the Schusters with 1036, followed closely by the Tezaks with 1030. As these scores constitute six men team totals, they will not appear in the official records for high games, etc. as only five men scores are to be used.

Individual honors for the evening were taken by Tony Kuzma with a high game of 224 and by Joey Horvat who rolled a 586 series. Runners-up were Bob Kosmerl with 218 and Hubert Zalar, who carded a 545 series. Others who rolled scores fit for the select circle were: J. Horvat, 214; A. Kludovich, 201; Frank Terlep, 201; and Nick Kirincich, 200.

First of the Evening . . .
First foul committed (and in the very first frame, too) by Tony "224" Kuzma . . . first 200 game by Nick Kirincich, who also had the first official strike . . . first complete game won by the Tezak Flgrists . . . and the first split made by Ed Carpenter.

Highlights and Sidelights of the First Session

Doc Zalar's "ringer," Frank Terlep, mowing 'em down . . . Louis Zeleznikar, assistant supreme secretary, all smiles as team won second game by five pins, aided and abetted by Frank Ramuta's timely strikes . . . A. Fabian, "the ole left-hander," rolling better than average scores . . . brother Joe surpassing even my expectations . . . Hubert Zalar showing rare form much to the delight of "Doc" . . . Andy K. starting with four in a row,

running into splits and still salvaging 201, not bad, Andy . . . Chas. Gregory and Geo. Vertin getting their bearings in the last game, thereby helping to win game . . . the Eagle's hand-dipped with two "absentees" . . . "Yours truly" nosed out in the stretch for high game honors by Tony Kuzma's 224 . . . Incidentally, Tony won't be with us anymore; must work nights from now on . . . rumor has it that Joe Savol will substitute . . . JAB falling off badly in the last two games, by the way, JAB, there's a rule which says "Please keep back of foul line," but you get away with it anyhow, so what's the difference, eh! . . . Matt Stefanich's hook ball working wonders, plenty of strikes he got, too . . . Gene Tezak finding his range in the 10th frame of the first game . . . the writer thinks he gave all he had in the first ball rolling ceremonies . . . Joey Horvat heard to remark "Is that all?" when told of his 586 series, which was high for the evening. I wonder what the fellow wants? . . . The Schusters all riding high with good scores . . . Cap'n "Teda" Avsec leading his team in total pins, nice going, "Teda" and keep it up . . . Matt Slana (with a multi-colored ball) taking it easy all evening . . . Geo. Karl all "agog" over his wife's pickup of a difficult split . . . Memo to "Pro": will see you the 16th . . . "Chick" Kuzma hitting the wood good, too . . . Mr. Zalar, supreme secretary, missed by all . . . Incidentally, the league received a wire from Mr. Zalar and Mr. Germ, supreme president, which read: "Best wishes and good luck to all KSKJ bowlers!" . . . thank you, Mr. Zalar and Mr. Germ . . . glad to know you had us in mind . . . the smiling faces of our "soldier boys" (and last year's bowlers, too), Anky Gregory, Charlie Petan, Bob Tezak and Johnnie Nemanich missed by more than one bowler . . . also missed Ray Mutz, who now is an "out-of-towner" . . . thanks to J. A. Mutz for help rendered . . . The poor bowlers are in the "doghouse" for a week . . . see you again, boys.

The schedule for Oct. 9: On alleys 1 and 2: Avsec Printers vs. Jay-Ay-Zeez; 3 and 4: Slovenic Coals vs. Schuster Plumbers; 5 and 6: White Fronts vs. Tezak Florists; 7 and 8: Peerless Printers vs. The Eagle.

Bye now,—R. L. K.

Joliet KSKJ Bowling League

Standings

	W.	L.	Pct.
Schuster Plumb.	3	0	1.000
Jay-Ay-Zeez	3	0	1.000
Tezak Florists	2	1	.667
White Fronts	2	1	.667
Peerless Print.	1	2	.333
The Eagle	1	2	.333
Avsec Printers	0	3	.000
Slovenic Coals	0	3	.000

STEVES BOWLING SCHED TAKES FORM, KEGLERS TOE-DOWN TO BUSINESS

Chicago, Ill. — Another night has been marked up in the St. Stephen No. 1 KSKJ bowling book. Here are the final scores of Tuesday, Sept. 30:

Dr. Grill 3, Fidelity 0

Frank (Red) Grill was high for the winners with 584, followed by Louie Prah with 558. For the losers Joe Mlakar was high with 520, second was Eddie Bahar with his 513.

Kosmachs 3, Korechans 0

Johnny Bogolin was high with 527 and Stanley Kaiser was second with 503. For the losers Carl Strupeck had 515 and Bill Arbanas 493.

Dr. Olech 3, Monarch 0

Bill Bogolin was high with 539 and Louie Kovacic next with his 526. Anton Darovic was high for the losers with 601 and U. Strohen second with 461. The D. A. picked up a railroad for 601.

Tcmazins 2, Park View 1

Bicek was high with 685 followed by Vic Kremesec with 591. For the Laundry, George

Banich was high with 640, followed by his brother Frank with 544.

Zefrans 2, Zeleznikars 1

John Zefran was high with 579 and Slip Zefran was second with 545. For Zeleznikars William Necker was high with 512 and Louie Retel next with 507.

Pocket Hits

Fellows, it seems like a new ball does something to you. Look what it did to George Banich. He had a new ball last Tuesday, and was he hot! He got 640. Our fellow member Tony Wencel seems to have retired from bowling, but still is a good sport and came down to watch the boys mow 'em down. Father Ed seemed to have luck last Tuesday, too. He was absent last week, which was the opening night but made up for it by getting his first 200 on the head. Father Ed also finished up with 531. We again invite all bowling fans to come and watch the St. Stephen League bowl.

FORMALITIES MARK OPENING OF JOLIET KSKJ BOWLING LEAGUE

Joliet, Ill. — Last Thursday

and it will be interesting to see who takes the lead next week. The roster of bowlers for '41-'42 season are as follows:

Jay Zees: Vida Zalar, capt., Dorothy Sitar, Marie Terlep, Dee Bogner, and Dorothy Dolinshek.

Vrbicicher Press: Terese Juricic, capt., Florence Benedick, Terese Gasperich, Betty Martincic and Dorothy Zlogar.

Joliet Engineering: Josephine Ramuta, capt., Jo Stephen, Gen Laurich, Julia Camp, and Barbara Bucher.

Peerless Printing: Agnes Govednik, capt., Mayme Umek, Donna Wilhelm, Anne Vertin, and Mary Kren.

Tezak Florist: Jean Tezak, capt., Elizabeth Mutz, Katherine Kuhar, Helen Rozich, and Jo Karl.

Dinet and Co.: Anne Mutz, capt., Mayme Mutz, Lillian Grayhack, Anne Norgard and Marian Kaffer.

Gorsich Market: Dorothy Skedel, capt., Mary Salesnik, Janet Rothwell, Isabel Gregoric, and Elizabeth Konda.

Papesh Tavern: Ann Papesh, capt., Helen Kieth, Vicky Buchar, Margaret Dolinshek, and Betty Surinak.

Now, to get back to good ol' Doc Sloan's liniment. (Methinks I was downright bright to buy some for the "after effects" at the start of the season.) Hope to recover by next week

and it will be interesting to see who takes the lead next week.

The roster of bowlers for '41-'42 season are as follows:

Jay Zees: Vida Zalar, capt., Dorothy Sitar, Marie Terlep, Dee Bogner, and Dorothy Dolinshek.

Vrbicicher Press: Terese Juricic, capt., Florence Benedick, Terese Gasperich, Betty Martincic and Dorothy Zlogar.

Joliet Engineering: Josephine Ramuta, capt., Jo Stephen, Gen Laurich, Julia Camp, and Barbara Bucher.

Peerless Printing: Agnes Govednik, capt., Mayme Umek, Donna Wilhelm, Anne Vertin, and Mary Kren.

Tezak Florist: Jean Tezak, capt., Elizabeth Mutz, Katherine Kuhar, Helen Rozich, and Jo Karl.

Dinet and Co.: Anne Mutz, capt., Mayme Mutz, Lillian Grayhack, Anne Norgard and Marian Kaffer.

Gorsich Market: Dorothy Skedel, capt., Mary Salesnik, Janet Rothwell, Isabel Gregoric, and Elizabeth Konda.

Papesh Tavern: Ann Papesh, capt., Helen Kieth, Vicky Buchar, Margaret Dolinshek, and Betty Surinak.

Now, to get back to good ol' Doc Sloan's liniment. (Methinks I was downright bright to buy some for the "after effects" at the start of the season.) Hope to recover by next week

BOOSTERETS START FALL CONFABS

Lorain, O. — The first of the new series of meetings for the fall and winter season began last Thursday evening for the Boosterets of the Immaculate Conception Lodge, No. 85. Mrs. Alice Surovjak of Lakewood was hostess for the group. A delightful evening was had with card playing serving as the main diversion. Traveling awards went to Miss Angeline Tomazic and Miss Ann Polutnik. Pinochle high award was bestowed on Miss Ann Longar. High prize also went to Miss Alberta Mitock and low consolation prize to Miss Alice Debevec.

After cards, Miss Angeline Tomazic was honored with a miscellaneous shower. She is to become the bride of Mr. Frank Zgonc, Saturday, Oct. 4, at SS. Cyril and Methodius church, Lorain. The hostess, then aided by her sister, Miss Joanne Svete, served a dessert course.

The teams are evenly matched and no one was the winner by a run-away score. The Jay Zees took two from the Vrbicicher Press, one of them by a single pin. Peerless Printing copped two from the Joliet Engineers, a pin making the winning difference in one of the games. Dinet and Co. beat the Tezak Florists twice and Papesh Tavern scored two wins over the Gorsich Market. Dorothy Sitar turned in the evening's high game with 172, her first bowling season being last year although she tosses 'em down like a veteran. Marie Terlep was second with a nice 168 and Anne Vertin a close third, having 167, Anne helping herself get this score by picking up 2-8-7 pins. 'Cause the season is young, Ann Mutz picked up the 5-10 baby split. Agnes Govednik downed the 2-5-10. 'Course all the teams are now tied for first or second place